

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag om godkännande av det protokoll till konventionen om skydd i arbete och arbetshygien som antagits vid den nittionde Internationella arbetskonferensen samt till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens, Internationella arbetskonferensen, antog år 2002 ett protokoll till ILO:s konvention från 1981 om skydd i arbete och arbetshygien samt två rekommendationer av vilka den ena gäller en förteckning över yrkessjukdomar samt registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och den andra främjande av kooperation.

Konventionen om skydd i arbete och arbetshygien ratificerades av Finland 1985. I konventionen förutsätts bl.a. att medlemsstaterna anmäler olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt för statistik över dem. Syftet med protokollet till konventionen är att förenhetliga förfarandet för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och att förbättra jämförbarheten i fråga om statistik som gäller dessa. Utöver definitioner av olycksfall i arbetet, yrkessjukdom, risksituation och olycksfall på färden till eller från arbetet gäller bestämmelserna i protokollet arbetsgivarnas ansvar i fråga om att registrera och anmäla nämnda omständigheter samt statistik och system för klassificering av de statistiska uppgifterna.

Protokollet kan ratificeras på samma gång som konventionen eller när som helst efter det att konventionen har ratificerats genom att den officiella ratifikationen sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Det träder i kraft tolv månader efter den dag då ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos generaldirektören. Efter det träder protokollet i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag

då dess ratifikation har registrerats hos generaldirektören.

Protokollet kompletteras av en rekommendation, som gäller en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Utöver att revidera förteckningen över yrkessjukdomar syftar rekommendationen till att identifiera orsakerna till olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och att förbättra ersättningsförfarandena i anslutning till dem samt att förenhetliga systemen för registrering och anmälan av dem. Rekommendationen innehåller en förteckning över yrkessjukdomar på basis av vilken medlemsländerna bör utforma egna nationella förteckningar över yrkessjukdomar. Utöver godkända yrkessjukdomar bör förteckningarna också innehålla sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar.

Rekommendationen om främjande av kooperation syftar till att hjälpa kooperativ att förbättra sin konkurrenskraft och möjligheter att sysselsätta samt främja medlemmarnas ekonomiska och sociala välfärd. En utgångspunkt för rekommendationen är att kooperativen är företag som också kan ha målsättningar som hänför sig till sysselsättning och sociala mål. Rekommendationen strävar efter att förenhetliga behandlingen av kooperativ och andra företagsformer och främja kooperativens möjligheter att delta i offentliga anbudstävlingar, nyttja företagstjänster, skaffa finansiering och internationaliseras.

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner protokollet till konventionen om skydd i arbete och arbetshygien samt antar en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i

protokollet som hör till området för lagstiftningen.

I Finland baserar sig anmälan och statistikföring av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar på systemet för verkställighet av lagstadgad olycksfallsförsäkring, vilket motsvarar bestämmelserna i protokollet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt då protokollet träder i kraft för Finlands vidkommande. Det föreslås att ikraftträdandet regleras genom förordning av republikens president.

Den rekommendation som kompletterar protokollet och som gäller en förteckning över yrkessjukdomar samt registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt den rekommendation som gäller främjande av Kooperation meddelas riksdagen för kännedom och för att, till den del det är möjligt och ändamålsenligt, beaktas i det framtida lagstiftningsarbetet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Beredningen av propositionen.....	4
1.1. Protokoll till ILO:s konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien ..	4
1.2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet	4
1.3. ILOs rekommendation nr 193 om främjande av Kooperation.....	5
2. Nuläge och protokollets samt rekommendationernas betydelse	5
2.1. Protokoll till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien.....	5
2.2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	5
2.3. Rekommendation nr 193 om främjande av Kooperation	6
3. Propositionens verkningar	6
DETALJMOTIVERING	7
1. Protokoll till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien.....	7
1.1. Innehållet i protokollet	7
1.2. Protokollets förhållande till lagstiftningen i Finland.....	7
1.3. Protokollets förhållande till gemenskapsrätten.....	10
2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.	10
2.1. Innehållet i rekommendationen.....	10
2.2. Rekommendationens förhållande till lagstiftningen i Finland.....	10
2.3. Rekommendationens förhållande till gemenskapsrätten	11
3. Rekommendation nr 193 om främjande av Kooperation.....	11
3.1. Innehållet i rekommendationen	11
3.2. Rekommendationens förhållande till lagstiftningen i Finland.....	11
3.3. Rekommendationens förhållande till gemenskapsrätten	13
4. Ikraftträdande och uppsägning av protokollet till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien	13
5. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning.....	13
LAGFÖRSLAGEN	15
om sättande i kraft av de bestämmelser i protokollet till konventionen om skydd i arbete och arbetshygien som hör till området för lagstiftningen.....	15

ALLMÄN MOTIVERING

1. Beredningen av propositionen

1.1. Protokoll till ILO:s konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien

Styrelsen för ILO beslöt år 2000 att frågan om förenhetligande av förfarandena för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt i anslutning till detta en revidering av förteckningen över yrkessjukdomar skulle tas upp på agendan för den niotionde Internationella arbetskonferensen år 2002. I ärendet iaktogs enligt styrelsens beslut principen om en enda behandling.

Vid arbetskonferensen behandlades ärendet utgående från ett förslag av ILO:s sekretariat, där utgångspunkten var att bestämmelserna om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar bör ta formen av ett protokoll som hänför sig till artikel 11 punkterna c och e i ILO:s konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien. De nämnda punkterna gäller anmälan och information om olycksfall i arbete och yrkessjukdomar.

Utlåtande inför utarbetandet av regeringspropositionen gavs av social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, Folkpensionsanstalten, Institutet för arbetshygien, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund, Statens arbetsmarknadsverk (VTML), Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund (TT), Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf (FFC), AKAVA ry, Tjänstemannacentralorganisationen rf (FTFC) och Företagarna i Finland rf.

I flera utlåtanden förordades att protokollet ratificeras. Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund ansåg dock att protokollet inte bör ratificeras direkt, eftersom definitionerna av olycksfall i arbetet och risksituation avviker från vår nationella lagstiftning. Även Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund konstaterade att protokollet inte bör ratificeras, eftersom det förutsätter att lagstiftningen ändras i fråga om begreppet "andrahandsbo-

stad" i anslutning till olycksfall på färden till och från arbetet och i fråga om risksituationer.

När Finlands ILO-delegation behandlade protokollet beslöt den att föreslå att det godkänns.

1.2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet

Antagandet av rekommendationen, som kompletterar protokollet till konvention nr 155, baserade sig på behovet av att revidera den förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till 1964 års konvention nr 121 angående förmåner vid yrkesskada. Konventionen ratificerades i Finland 1968. Oavsett att konventionen innehåller bestämmelser om revidering av den förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till den har förteckningen senast uppdaterats 1980.

Vid arbetskonferensen baserade behandlingen av ärendet sig likaså på en rapport av internationella arbetsbyrån och medlemsländernas kommentarer till rapporten. För att underlätta processen för att göra förteckningen över yrkessjukdomar tidsenlig bestämdes det att förteckningen skall ingå som bilaga till rekommendationen, vilket innebär att revideringen inte behöver behandlas av arbetskonferensen utan kan skötas av sakkunniga.

Med anledning av rekommendationen avgavs utlåtanden av social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund, Statens arbetsmarknadsverk (VTML), Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund (TT), Servicearbetsgivarna rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf (FFC), AKAVA ry, Tjänstemannacentralorganisationen rf (FTFC) och Företagarna i Finland rf.

I utlåtandena konstaterades att lagstiftningen i Finland motsvarar målen enligt rekommendationen med undantag av att vår natio-

nella förteckning över yrkessjukdomar inte innehåller någon separat del med sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar.

1.3. ILOs rekommendation nr 193 om främjande av kooperation

På agendan för arbetskonferensen fanns också en revidering av den föråldrade rekommendationen nr 127 om kooperativens betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen i utvecklingsländerna. Så som namnet säger gällde rekommendationen i första hand utvecklingsländer och berörde Finland bara till den del det var fråga om internationellt samarbete i anslutning till kooperation. Syftet med revideringsarbetet var att åstadkomma ett instrument som beaktar ILO:s grundläggande värderingar samt de grundläggande kooperativa värderingarna och principerna.

Med anledning av rekommendationen avgavs utlåtanden av handels- och industriministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, finansministeriet, Pellervo-seura ry, Landsbygdens forsknings- och utbildningscentral vid Helsingfors universitet, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund (TT), Servicearbetsgivarna rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf (FFC), AKAVA ry, Tjänstemannacentralorganisationen rf (FTFC) och Företagarna i Finland rf. I utlåtandena konstaterades att rekommendationen inte innehåller några sådana element som förutsätter att den finska lagstiftningen ändras. Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Servicearbetsgivarna och Företagarna i Finland påpekade dessutom att under de förhållanden som råder i Finland är det inte motiverat att utveckla någon särskild politik för kooperation, eftersom den är en normal form av företagsverksamhet.

2. Nuläge och protokollets samt rekommendationernas betydelse

2.1. Protokoll till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien

Oavsett standardterminologin i ILO:s resolutioner om statistikföring av olycksfall i ar-

betet och yrkessjukdomar eller definitionerna och anvisningarna om begrepp, avviker grunderna för klassificering av och systemen för ersättningar för olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar i olika länder. På grund av den oenhetliga praxisen kan de sannolika följderna av eventuella händelser inte bedömas enhetligt så, att jämförbart material som kan ligga till grund för statistik eller planering av förebyggande åtgärder skulle kunna åstadkommas. Till följd av olika arbetsförhållanden och ersättningsystem går det inte heller att samla jämförbara uppgifter.

I Finland syftar förfarandet för identifiering och anmälan av yrkessjukdomar till att konstatera yrkessjukdomar i ett tidigt skede och förebygga dem. Anmälan och statistikföringen av sjukdomarna baserar sig på systemet för verkställighet av lagstadgad olycksfallsförsäkring och motsvarar bestämmelserna i protokollet. Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund är lagstadgad statistikförare av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Det register som förbundet för, används bl.a. för publicering av årlig statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och för annan information, forskning samt för arbetet för att förebygga olycksfall och yrkessjukdomar.

2.2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

Enligt ILO:s bedömning har antalet arbetsrelaterade olycksfall och sjukdomar nästan fördubblats under de senaste tio åren. Det här beror delvis på att antalet arbetstagare har ökat och på att smittsamma sjukdomar, t.ex. malaria, hepatit och zoonoser, inte har ansetts höra till arbetsrelaterade sjukdomar. När kunskapen senare har ökat har också antalet arbetsrelaterade sjukdomar ökat.

Den gällande exempelförteckningen över yrkessjukdomar i Finland baserar sig på yrkessjukdomsförordningen (1347/1988). De yrkessjukdomar som ingår som bilaga till ILO:s rekommendationen nämns i förteckningen i yrkessjukdomsförordningen eller ingår i definitionen enligt yrkessjukdomslagen (1343/1988) av sjukdomar i arbetet orsakade av kemiska, fysikaliska eller biologiska fak-

torer. Oavsett att sjukdomar som misstänkts vara yrkessjukdomar registreras i registret över arbetsrelaterade sjukdomar, innehåller vår nationella förteckning över yrkessjukdomar inte någon separat del som gäller sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar.

2.3. Rekommendation nr 193 om främjande av kooperativ

Den kooperativa ideologin är en global kanal för ekonomisk påverkan och den omfattar mer än 760 miljoner människor. Avregleringen av marknadsekonomin åren 1970-1995 har dock försvårat kooperativens verksamhetsmöjligheter. Avvecklingen av frihandelsområden, minskat stöd till jordbruket och avregleringen av den finansiella marknaden samt förändringarna i levnadsförhållandena, t.ex. befolkningstillväxt, miljöfrågor, ekonomisk maktcentrering och ökad fattigdom har avspeglat sig negativt i kooperativens verksamhet.

I Finland har andelsrörelsen (kooperativen) en stark ställning och långa traditioner. Andelslagen (kooperativen) har sammanlagt mer än fem miljoner medlemmar. Inom de-

taljhandeln har kooperativa företag en marknadsandel som överstiger 40 % och inom bankverksamheten är marknadsandelen 33 %. Vid sidan av de stora och traditionella andelslagen har det under de senaste åren bildats nya konsument-, service- och producentandelslag, som marknadsför de tjänster som medlemmarna tillhandahåller.

Andelsrörelsen i Finland regleras av lagen om andelslag (1488/2001), som trädde i kraft vid ingången av 2002. Lagen motsvarar målen i rekommendationen. Lagen gör det möjligt att driva och utveckla andelsrörelse som en form av gemensamt kooperativt företagande med egna utgångspunkter som stöder sig på kooperativa värderingar och principer.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några betydande ekonomiska eller organisatoriska verkningar, eftersom lagstiftningen i Finland motsvarar bestämmelserna i protokollet och målen för rekommendationerna till den del de är av betydelse för Finland.

DETALJMOTIVERING

1. Protokoll till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien

1.1. Innehållet i protokollet

I del I i protokollet definieras begreppen olycksfall i arbetet, yrkessjukdom, risksituation och olycksfall på färden till och från arbetet.

Bestämmelserna i del II i protokollet gäller förfarandet för registrering och anmälan. I bestämmelserna förutsätts att myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning och nationella bestämmelser efter att ha hört arbetsmarknadsorganisationerna upprättar ett system för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar, olycksfall på färden till och från arbetet och risksituationer. I systemet fastställs utöver arbetsgivarnas skyldigheter även de uppgifter som skall registreras och anmälas, hur länge de skall sparas och uppgifternas konfidentiella natur. Vid behov bör systemet också fastställa hur försäkringsbolag, läkare och andra berörda instanser skall anmäla olycksfall i arbete och yrkessjukdomar.

Del III i protokollet gäller nationell statistik. Det förutsätts att medlemsstaterna årligen offentliggör sådan statistik som ger en bild av olycksfallen i arbete och yrkessjukdomarna i hela landet. De klassificeringssystem som används i statistiken skall motsvara de klassificeringssystem som används av ILO eller andra internationella organisationer.

Del IV i protokollet innehåller gängse slutbestämmelser som hör till ILO:s konventioner.

1.2. Protokollets förhållande till lagstiftningen i Finland

I artikel 1 i protokollet definieras begreppen olycksfall i arbetet, yrkessjukdom, risksituation och olycksfall på färden till och från

arbetet. Begreppen motsvarar begreppet olycksfall i arbete enligt 4 § lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), vilket omfattar olycksfall på färd från bostaden till arbetsplatsen eller tvärtom samt sjukdomar enligt begreppet yrkessjukdom i yrkessjukdomslagen. Enligt lagen är en yrkessjukdom en sjukdom som huvudsakligen har orsakats av fysikaliska, kemiska eller biologiska faktorer i arbetet.

I den nya arbetarskyddslag (738/2002) som trädde i kraft vid ingången av 2003 betonas arbetsgivarens ansvar för en trygg arbetsmiljö samt arbetstagarens skyldighet att iakttaga den omsorgsfullhet och försiktighet som arbetsförhållandena förutsätter. Enligt lagen skall arbetsgivaren fortgående ge akt på arbetsmiljön, arbetsklimatet och säkerheten hos arbetssätten. Arbetsgivaren skall också tillräckligt systematiskt reda ut och identifiera de olägenheter och risker som beror på arbetet eller arbetsförhållandena samt bedöma betydelsen av risker som äventyrar arbetstagarnas säkerhet och hälsa, om riskerna inte kan undanröjas. Vid utredningen beaktas de olycksfall, yrkessjukdomar och arbetsrelaterade sjukdomar samt risksituationer som förekommit. Det här förutsätter att risksituationerna identifieras tydligt fast de inte har definierats särskilt i lagstiftningen. Med stöd av ovan nämnda motiveringar finns det inget hinder för att godkänna artikeln.

Artikel 2 i protokollet gäller ett system för registrering och anmälan, vilket bör omfatta registrering och anmälan av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar, olycksfall på färden till och från arbetet och vid behov risksituationer. I Finland baserar sig skyldigheten att registrera och anmäla olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar på lagen om olycksfallsförsäkring, förordningen angående verkställighet av lagen om olycksfallsförsäkring (850/1948) och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

(131/1973), vilkas bestämmelser motsvarar bestämmelserna i artikeln. Vår lagstiftning förutsätter emellertid inte att arbetsgivaren förfogar över ett visst slags uppföljningssystem för risksituationer eller att risksituationer anmäls till myndigheterna. Bestämmelsen om förfarandet för registrering och anmälan av risksituationer kan genomföras nationellt på det sätt som i respektive fall är mest ändamålsenligt. Det kan därför anses att vår lagstiftning även till denna del motsvarar bestämmelserna i artikeln. Med stöd av ovan nämnda motiveringar finns det inget hinder för att godkänna artikeln.

I artiklarna 3 och 4 i protokollet förutsätts att systemet utöver arbetsgivarnas skyldigheter att registrera, anmäla och informera om ovan nämnda händelser också fastställer vilka uppgifter som skall registreras, upprätthållandet av uppgifterna, tillbörlig användning, förvaringstid, uppgifternas konfidentiella natur samt kriterierna och tidsfristerna för anmälan. Vid behov bör systemet också reglera på vilket sätt försäkringsbolag, läkare och andra berörda instanser skall anmäla olycksfall i arbete och yrkessjukdomar. Artikel 3 innehåller dessutom ett förbud, enligt vilket arbetsgivaren inte får rikta repressalier eller disciplinära åtgärder mot arbetstagare som anmält olycksfall i arbetet eller yrkessjukdomar.

Om arbetsgivarens skyldighet att föra en förteckning över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar bestäms i 19 § förordningen angående verkställigheten av lagen om olycksfallsförsäkring. Enligt paragrafen bör arbetsgivaren föra en olycksfallsförteckning som utvisar bl.a. arbetsplatsen, arbetets beskaffenhet och tiden för olycksfallet, den skadade eller avlidna arbetarens namn, ålder och yrke, orsaken till olycksfallet, skadans beskaffenhet och den anlitade läkarens namn. Enligt 23 § gäller registreringskyldigheten i tillämpliga delar yrkessjukdomar.

Om arbetsgivarens anmälningskyldighet bestäms i 22 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden. Enligt 1 mom. skall arbetsgivaren ofördröjligen till arbetarskyddsmyndigheterna anmäla sådana olycksfall i arbetet och sådana yrkessjukdomar med anledning av vilka undersökning på olycksplat-

sen skall företas i enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring. Enligt 2 mom. skall läkaren ofördröjligen till distriktsmyndigheten för arbetarskyddet anmäla en yrkessjukdom eller något annat av arbetet orsakat sjukligt tillstånd som han eller hon konstaterat. Om det är fråga om en sjukdom som det finns anledning att misstänka att den är en yrkessjukdom, skall läkaren göra sig förtrogen med arbetstagarens arbetsförhållanden i fråga om de negativa faktorer som kan bidra till att en yrkessjukdom uppkommer. Enligt 3 mom. skall distriktsmyndigheten för arbetarskyddet tillstålla Institutet för arbetshygien uppgifter för införande i registret över arbetsrelaterade sjukdomar.

Enligt 39 § lagen om olycksfallsförsäkring skall arbetsgivaren utan dröjsmål till försäkringsanstalten anmäla ett olycksfall med anledning av vilket försäkringsanstalten kan vara ersättningskyldig. Anmälan skall göras på en blankett som fastställts av ministeriet. I anmälan skall anges namnet på den som skadats vid olycksfallet, personbeteckning och andra individualiserings- och kontaktuppgifter som är nödvändiga för ersättningshandläggningen.

När det gäller risksituationer kan de närmare förfarandena för registrering och anmälan också definieras nationellt på det sätt som i respektive fall är mest ändamålsenligt. Till denna del ingår definitionerna av risksituationer i arbetarskyddslagen så som beskrivits i samband med artikel 2, och det bör anses att bestämmelserna uppfyller kraven enligt bestämmelserna i artikeln.

Ovan nämnda lagrum motsvarar bestämmelserna i artiklarna också till den del de gäller innehållet i de uppgifter som skall registreras och anmälas. Personuppgiftslagen (523/1999) innehåller närmare bestämmelser om insamling, registrering, användning och utlämnande av personuppgifter samt om förvaringstider, känsliga uppgifters konfidentiella natur och särskild förvaringstid. Lagen innehåller också en princip om ändamålsbundenhet. Lagen kompletteras av lagen om integritetsskydd i arbetslivet (477/2001), som gäller personuppgifter som samlas i förhållandet mellan en arbetsgivare och arbetstagare (även arbetssökande). Arbetsgivaren får samla endast sådana uppgifter som har direkt

relevans för anställningsförhållandet. Om uppgifter om hälsotillståndet bestäms särskilt bl.a. för att säkerställa deras konfidentiella natur. De nämnda lagarna uppfyller artiklarnas krav på konfidentialitet och användningssyfte.

Artiklarnas bestämmelser om att arbetsgivarens ansvar för att arbetstagare och företrädare för arbetstagarna informeras om registreringförfarandet och de anmälda fallen skall anges i förfarandet för registrering och anmälan, motsvarar 17 § arbetarskyddslagen där det bestäms om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare. Enligt paragrafen skall arbetsgivaren och arbetstagarna tillsammans upprätthålla och förbättra säkerheten på arbetsplatsen. I 2 mom. förutsätts att arbetsgivaren i tillräckligt god tid ger arbetstagarna behövlig information om sådant som påverkar säkerheten, hälsan och andra arbetsförhållanden på arbetsplatsen samt om bedömningar och andra utredningar och planer som gäller dessa frågor. Arbetsgivaren skall också se till att dessa frågor behandlas på lämpligt sätt och i tillräckligt god tid mellan arbetsgivaren och arbetstagarna eller företrädare för dem. Enligt 29 § förordningen om tillsynen över arbetarskyddet (954/1973) gäller dessutom att på arbetsplatser där antalet regelbundet arbetande arbetstagare är minst tjugo hör det till arbetarskyddskommissionens skyldigheter att utveckla och följa med arbetarskyddet och ordna arbetarskyddsinformation.

Bestämmelsen i artikel 3 i protokollet om att arbetsgivaren inte får rikta repressalier eller hämndåtgärder mot arbetstagare som anmäler olycksfall i arbetet eller yrkessjukdomar motsvarar vad som i 7 kap. 2 § arbetsavtalslagen (55/2001) bestäms om förbjudna grunder för uppsägning samt 2 kap. 2 § 1 mom. i samma lag, enligt vilket arbetsgivaren inte utan godtagbara grunder får särbehandla sina arbetstagare. Motsvarande bestämmelser finns i statstjänstemannalagen (750/1994) samt lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/1996) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) som den 1 november 2003 ersätter den sistnämnda lagen. Med stöd av ovan nämnda motiveringar finns det inget hinder för att godkänna artiklarna.

Artikel 5 i protokollet gäller innehållet i anmälan. I Finland görs anmälningarna till den behöriga myndigheten enligt fastställt formulär. En ny blankett som baserar sig på rekommendationer av Europeiska unionens statistikkontor togs i bruk i början av 2003. Blanketten används när olycksfall anmäls till försäkringsanstalterna med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. Blanketten motsvarar artikelns krav. Med stöd av ovan nämnda motiveringar finns det inget hinder för att godkänna artikeln.

Artiklarna 6 och 7 i protokollet gäller nationell statistik. Av dem artikel 6 förutsätter att de medlemsstater som ratificerar protokollet årligen offentliggör statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar i landet och artikel 7 att statistikföringen följer metoder som harmonierar med den statistik som ILO eller andra internationella organisationer använder.

I Finland produceras och offentliggörs årligen statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund är lagstadgad statistikförare av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Försäkringsanstalterna underrättar kalenderårsvis förbundet om inträffade olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. I enlighet med 64 § lagen om olycksfallsförsäkring skall förbundet föra statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar som avses i nämnda lag, yrkessjukdomslagen samt lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/1990) samt över ersättningar som betalts för dem. Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund lämnar Statistikcentralen uppgifter som är nödvändiga för uppgörandet av statistik som hör till Statistikcentralens verksamhetsområde och som beskriver samhällsförhållandena och deras utveckling.

Förutom Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund för Institutet för arbetshygien ett register över yrkessjukdomar. Institutet producerar också statistik över anmälda olycksfall och informerar Statistikcentralen om statistiken.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt producerar statistik över olycksfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981). Statistikcentralen för nationell statistik över olyckorna. Vid statistik-

föringen av yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet följs internationella klassificeringar och officiella ändringar i dem.

Med stöd av ovan nämnda motiveringar finns det inget hinder för att godkänna artiklarna.

1.3. Protokollets förhållande till gemenskapsrätten

Protokollet strider inte mot Europeiska gemenskapens mål för statistikföring av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Enligt målen bör statistikföringen av yrkessjukdomar utvecklas till ett system genom vilket uppgifter om yrkessjukdomar insamlas för produktion av incidens- och dödlighetssiffror samt eventuella risker för uppkomsten av arbetsrelaterade sjukdomar bedöms. Rådets resolution 88/C28/01 och kommissionens rekommendation 90/326/EEG gäller dessa mål och i dem förutsätts att alla yrkessjukdomar statistikförs på ett övergripande sätt och att all väsentlig information om sjukdomarna och agenserna insamlas och att det produceras statistiska och epidemiologiska uppgifter om riskerna för förekomst i syfte att utveckla preventiva metoder.

2. Rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

2.1. Innehållet i rekommendationen

När medlemsländerna upprättar eller reviderar system för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar bör de enligt rekommendationen beakta ILO:s anvisningar från 1996 om registrering och anmälan av yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet samt övriga handböcker i ärendet som antas av ILO i framtiden. Målenliga nationella förteckningar över yrkessjukdomar bör innehålla åtminstone de sjukdomar som nämns i tabell I i den 1980 reviderade förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till konvention nr 121 angående förmåner vid yrkesskada samt i mån av möjlighet även de

sjukdomar som nämns i bilagan till den aktuella rekommendationen. Dessutom bör de innehålla en särskild del som gäller sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar.

Enligt rekommendationen kontrolleras aktualiteten hos den förteckning som ingår som bilaga så, att förteckningen regelbundet uppdateras vid de sakkunnigmöten på trepartsbasis som sammankallas av ILO:s styrelse. En av styrelsen antagen ny, ändrad förteckning ersätter den tidigare förteckningen. Den skickas till medlemsländerna, som bör ändra sina nationella förteckningar i enlighet med den och lämna in dem till ILO. För att underlätta jämförelsen av de statistiska uppgifterna bör medlemsländerna också tillställa ILO statistik över konstaterade olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar samt vid behov risksituationer och olycksfall på färden till och från arbetet.

2.2. Rekommendationens förhållande till lagstiftningen i Finland

Enligt stycke 2 bör de nationella förteckningarna över yrkessjukdomar också innehålla en del som gäller sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar.

Finlands nationella förteckning över yrkessjukdomar ingår i yrkessjukdomsförordningen. Förteckningen innehåller den förteckning över yrkessjukdomar från 1980 som ingår som bilaga till konventionen angående förmåner vid yrkesskada, med undantag av "hudcancer orsakad av tjära, beck, mineralolja, antracen eller föreningar av dessa substanser". Dessa agenser ingår dock i yrkessjukdomsbeteckningen "alifatiska, aromatiska och alicykliska kolväten". Största delen av sjukdomarna i den förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till den nya rekommendationen nämns i förteckningen i yrkessjukdomsförordningen eller också ingår de i definitionen enligt yrkessjukdomslagen av sjukdomar i arbetet som orsakats av fysikaliska, kemiska eller biologiska faktorer.

Trots att den finländska förteckningen över yrkessjukdomar inte innehåller någon sådan särskild del enligt rekommendationen som gäller sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar, registreras de aktuella sjukdomarna via den vårdande läkaren hos arbetar-

skyddsmyndigheterna och i det register över yrkesrelaterade sjukdomar som förs av Institutet för arbetshygien. Det kan således anses att lagstiftningen i Finland även till denna del i praktiken uppfyller rekommendationens mål.

2.3. Rekommendationens förhållande till gemenskapsrätten

Den harmonisering av förfarandet för registrering och anmälan som rekommendationen syftar till stämmer överens med EU-kommissionens arbetsmiljöstrategi för 2002-2006 (rådets resolution 2002/C 161/01 punkterna I.1 och II.6) i det avseendet att även Europeiska gemenskapens rekommendation 90/326/EEG om yrkessjukdomar i likhet med rekommendationen innehåller en separat förteckning över sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar och över sjukdomsalstrarna.

3. Rekommendation nr 193 om främjande av Kooperation

3.1. Innehållet i rekommendationen

I del I av rekommendationen definieras utöver tillämpningsområdet även begreppet Kooperation, de värderingar som gäller den och de principer som styr kooperativ verksamhet. Den är av allmän karaktär och bör tillämpas på alla kooperativ oavsett verksamhetsområde. I delen ingår också en förteckning över åtgärder genom vilka kooperativens möjligheter att verka och deras konkurrenskraft kan förbättras. Strävan bör särskilt vara att främja verksamhetsbetingelserna för sådana kooperativ som försöker förbättra möjligheterna att delta för de grupper som har det sämst ställt.

Del II i rekommendationen gäller lagstiftning och politik. Den kooperativa verksamheten bör utvecklas jämlikt vid sidan av annan affärsverksamhet utan att det glöms bort att kooperativens verksamhet ofta hänför sig till främjande av sysselsättning eller stödjan- de av områden eller grupper som har det sämst ställt. Enligt rekommendationen kan kooperativens verksamhet stödjas med skatte- lättnader eller understöd i sådana fall då det

handlar om att förbättra ställningen för de be- folkningsgrupper som har det sämst ställt. Bland målen nämns ökat deltagande för kvinnor i kooperativ verksamhet, i synnerhet i ledaruppgifter. Den nationella politiken bör säkerställa bl.a. att kooperativen iakttar den arbetsrättsliga lagstiftningen och bestämmel- serna om arbetarskydd, främjar jämställdhet och kooperativens möjligheter att få kredit samt information om Kooperationen.

Målen i del III i rekommendationen gäller åtgärder från det allmännas sida i syfte att främja Kooperation. Politiken och lagstift- ningen gällande kooperativ bör utvecklas i samarbete med arbetsmarknadsorganisatio- nerna med hänsyn till kooperativa värdering- ar och principer. I delen ingår dessutom en förteckning över stödtjänster, genom vilka kooperativens möjligheter kan främjas.

Del IV i rekommendationen gäller förhål- landena mellan arbetsgivar- och arbetstagar- organisationer och kooperativa organisatio- ner. Arbetsmarknadsorganisationerna och kooperativen bör med gemensamma krafter delta i utvecklingen av Kooperation. Vid be- hov bör arbetsgivarorganisationerna som medlemmar godkänna sådana kooperativ som önskar bli medlemmar. Även arbetsta- garorganisationerna bör stöda sina medlem- mars deltagande i Kooperation samt bildandet av kooperativ, om detta kan bidra till nya ar- betstillfällen. I kapitlet betonas också de ko- operativa organisationernas betydelse när det gäller att skapa och upprätthålla aktiva rela- tioner samt deras skyldighet att ombesörja utvecklingen av sina medlemmars och ar- betstagares mänskliga resurser.

Del V i rekommendationen gäller interna- tionellt samarbete. Enligt målet bör interna- tionellt samarbete underlättas genom olika åtgärder som gäller utbyte av kunskap och information samt genom utveckling av inter- nationella kontakter och praktikutbyte och forskning.

3.2. Rekommendationens förhållande till lagstiftningen i Finland

Rekommendationen om främjande av ko- operation betonar Kooperationens betydelse som ett led i den ekonomiska sektor som fö- reträder ekonomiskt samarbete. En kraftig

och stark kooperativ sektor ses som ett medel för att tillmötesgå många av de sociala och ekonomiska behoven i samhället samt öka befolkningens möjligheter att delta och påverka.

I Finland regleras Kooperation (andelsrörelse) av lagen om andelslag, som trädde i kraft vid ingången av 2002. Enligt lagen bedriver ett andelslag ekonomisk verksamhet så att medlemmarna nyttjar andelslagets tjänster. Ett andelslag kan också bildas i ideellt syfte. Lagen gör det möjligt för andelslag att bedriva sin affärsverksamhet på ett sådant sätt som modern företagsverksamhet förutsätter och beaktar dem som jämlika företagsformer vid sidan av andra företagsformer. Den underlättar bildandet och förvaltningen av andelslag samt främjar anskaffningen av medlems- och placerarfinansiering och förbättrar möjligheterna att skaffa finansiering. Lagen om andelslag och annan lagstiftning som har samband med den motsvarar rekommendationens mål även i fråga om öppet medlemskap. I nästan alla andelslag tillämpas dock i praktiken huvudregeln enligt lagen om andelslag, vilken innebär att medlemskapet i princip inte är öppet.

Enligt rekommendationen bör Kooperation som syftar till att sysselsätta eller utveckla marginaliserade regioner eller befolkningsgrupper stödas med offentliga medel. De nykooperativa som uppkommit vid sidan av de traditionella kooperativen är ofta små kooperativ för arbetstagare och företagare, och de fungerar som marknadsföringskanaler för de tjänster som medlemmarna producerar. Utöver sin ekonomiska karaktär har de ett starkt drag av personsammanslutningar. Förutom att de stärker medlemmarnas ekonomiska ställning strävar de efter att producera tjänster och möjliggöra socialt deltagande. Nykooperation har ett nära samband med s.k. social företagsverksamhet. Lagstiftning om social företagsverksamhet bereds som bäst. Enligt statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002) kan dylika andelslags verksamhet stödas genom företagsamhetsunderstöd, om syftet är att ordna arbete och möjlighet till arbete för arbetslösa och om verksamheten anses ha förutsättningar att utgöra en lönsam verksamhet. Genom understödet kan den

sociala och ekonomiska välfärden förbättras för sådana individer och grupper som blivit marginaliserade och har det sämst ställt. Likaså kan deras möjligheter till samhällelig medverkan förbättras. I egenskap av beviljare av företagsamhetsunderstöd uppnår Arbetskrafts- och näringscentralerna också rekommendationens mål om beslut om att åtgärder som berör kooperativ bör fattas på lokal nivå.

Rekommendationen syftar också till att öka kvinnors deltagande i Kooperation och främja jämställdheten mellan könen. Sysselsättningspolitiken i Finland har särskilt syftat till att främja kvinnligt företagande, som sporrats genom bl.a. lån till kvinnliga företagare och utbildning för kvinnliga företagare och andra utbildningsmodeller för kvinnor. Ett delområde i strategin inom arbetsförvaltningen åren 2001-2003 gäller främjande av just kvinnors och invandrades företagsamhet samt nyan- delslagens verksamhet.

På andelsrörelse liksom på övrig affärsverksamhet tillämpas lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986), som utöver förebyggande av diskriminering på grund av kön också syftar till att främja jämställdheten mellan kvinnor och män och att förbättra kvinnornas ställning i synnerhet i arbetslivet. Förbud mot diskriminering föreskrivs dessutom i 2 kap. 2 § arbetsavtalslagen.

Lagstiftningen i Finland motsvarar också rekommendationens mål i fråga om arbetarskyddet. På arbete som utförs i ett anställningsförhållande tillämpas oavsett arbetets beskaffenhet i regel den arbetsrättsliga lagstiftningen, och tillämpningen av arbetarskyddsbestämmelserna är inte beroende av i vilken juridisk form arbetsgivaren utövar sin verksamhet. Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar anställningsvillkoren oavsett arbetets beskaffenhet.

I flera av målen i rekommendationen betonas betydelsen av utbildning och utveckling av den. Rekommendationens mål stöds av bestämmelserna i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) samt yrkeshögskolelagen (351/2003). Också politiken för livslångt lärande enligt Finlands handlingsplan för sysselsättningspolitiken syftar till att utveckla

medborgarnas kunnande så att var och en har möjlighet att skaffa eller förbättra de kunskaper som behövs i livssituationen vid respektive tidpunkt.

3.3. Rekommendationens förhållande till gemenskapsrätten

Europeiska unionen har inte någon harmoniserad gemenskapsrätt om Kooperation. Ett aktuellt förslag till förordning gällande reglering av en europeisk kooperativ föreningsform strider inte mot målen i rekommendationen om främjande av Kooperation.

4. Ikraftträdande och uppsägning av protokollet till konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien

Protokollet till konvention nr 155 träder i kraft tolv månader efter den dag då ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör. Efter det träder protokollet i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats hos generaldirektören.

En medlemsstat som har ratificerat protokollet kan säga upp det alltid när uppsägning är möjlig enligt artikel 25 i konventionen, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Om en medlemsstat säger upp konventionen på det sätt om förutsätts i artikel 25, innebär uppsägningen också att protokollet sägs upp. Uppsägning på ovan nämnda sätt träder i kraft ett år efter det att den har registrerats.

Enligt artikel 25 i konventionen kan en medlemsstat som ratificerat konventionen, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, säga upp den genom en skrivelse till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder inte i kraft förrän ett år efter den dag då den har registrerats.

Varje medlemsstat som har ratificerat konventionen och som inte inom ett år som följer på utgången av den i föregående stycke nämnda tioårsperioden, gör bruk av sin upp-

sägningsrätt enligt denna artikel, kommer att vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter säga upp konventionen vid utgången av varje period om tio år på de villkor som föreskrivs i denna artikel.

5. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

I enlighet med 94 § 1 mom. grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande.

En bestämmelse i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse skall anses höra till området för lagstiftningen, 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 3) om den sak som bestämmelsen gäller skall föreskrivas i lag, enligt grundlagen eller 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. En bestämmelse i en internationell förpliktelse hör enligt dessa kriterier till området för lagstiftningen, oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd).

I avsnitt 1.2. i detaljmotiveringen ovan utreds i detalj förhållandet mellan protokollet till konvention nr 155 och lagstiftningen i Finland. Bestämmelserna i artiklarna 1 och 2 i protokollet, vilka gäller begreppen olycksfall i arbetet, yrkessjukdom och olycksfall på färden till och från arbetet samt ett system för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar, hör enligt propositionen till området för lagstiftningen, eftersom bestämmelser om dem finns i yrkessjukdomslagen, lagen om olycksfallsförsäkring, arbe-

tarskyddslagen samt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden.

Bestämmelserna i artiklarna 3 och 4 i protokollet, vilka gäller arbetsgivarnas ansvar i fråga om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar samt innehållet i de uppgifter som skall registreras, grunderna för anmälan och tidsfrister för anmälningarna, hör till området för lagstiftningen, eftersom bestämmelser om dem finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden och i lagen om olycksfallsförsäkring. De bestämmelser i artiklarna som gäller information till arbetstagarna om förfarandet för registrering och anmälan, tillbörligt upprätthållande av registrerade uppgifter, användningssyfte, förvaringstider och uppgifternas konfidentiella natur hör till området för lagstiftningen, eftersom bestämmelser om dem finns i arbetarskyddslagen, personuppgiftslagen och lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Till området för lagstiftningen hör dessutom den bestämmelse i artikel 3 som förbjuder arbetsgivaren att rikta repressalier eller disciplinära åtgärder mot arbetstagare som anmält olycksfall i arbetet eller yrkessjukdomar eftersom bestämmelser om förbjudna uppsägningsgrunder och opartiskt bemötande finns i arbetsavtalslagen, statstjänstemannalagen och lagen om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet samt i lagen om kommunala tjänsteinnehavare som den 1 november 2003 ersätter den sistnämnda lagen.

Bestämmelsen i artikel 6 i protokollet, vilken gäller offentliggörande av statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, hör till området för lagstiftningen, eftersom bestämmelser om detta finns i statistiklagen (62/1994).

Artikel 19 i Internationella arbetsorganisationens stadga förutsätter att varje medlems-

stat inom en viss tid efter det att den allmänna konferensen avslutats för de av den allmänna konferensen antagna konventionerna och rekommendationerna till behörigt statligt organ för lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder. Med anledning av detta bör protokollet till konvention nr 155 och rekommendation nr 194 om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt rekommendation nr 193 om främjande av Kooperation tas upp till riksdagsbehandling.

Protokollet till konvention nr 155 innehåller inte några bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. grundlagen. Således kan protokollet enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet, och förslaget till lag om sättande i kraft kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner det protokoll till Internationella arbetsorganisationens konvention nr 155 om skydd i arbete och arbetshygien som antagits den 20 juni 2002 vid Internationella arbetskonferensen i Genève, och

att de rekommendationer nr 194 och 193 av Internationella arbetsorganisationen som gäller en förteckning över yrkessjukdomar samt registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt främjande av Kooperation och som antagits vid Internationella arbetskonferensen i Genève den 20 juni 2002 beaktas i den utsträckning det är möjligt och ändamålsenligt i det framtida lagstiftningsarbetet.

Eftersom protokollet till konvention nr 155 innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet till Internationella arbetsorganisationens konvention om skydd i arbete och arbetshygien

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det vid Internationella arbetskonferensen den 20 juni 2002 i Genève antagna protokollet till Internationella arbetsorganisationens konvention om skydd i arbete

och arbetshygien gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 18 september 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister Tarja Filatov

(Översättning)

PROTOKOLL 2002**till 1981 års konvention om skydd i arbete
och arbetshygien**

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för Internationella arbetsbyrån och som samlats där den 3 juni 2002 till sitt nittonde möte,

tar hänsyn till bestämmelserna i artikel 11 i 1981 års konvention om skydd i arbete och arbetshygien (nedan "konventionen"), där det särskilt konstateras:

"Åtgärder för genomförande av den politik som avses i artikel 4 skall innefatta att vederbörande myndighet eller myndigheter steg för steg åtar sig följande uppgifter:

c) utformande och tillämpning av förfaranden för anmälan om olycksfall i arbete och yrkessjukdomar av arbetsgivare och, när så är lämpligt, försäkringssituationer och andra direkt berörda samt framtagande av årlig statistik om olycksfall i arbete och yrkessjukdomar;

e) publicering av en årlig redogörelse avseende åtgärder som vidtagits för genomförande av den politik som avses i artikel 4, däri inbegripet olycksfall i arbete, yrkessjukdomar samt alla andra hälsoskador som uppstår under och i samband med arbete;"

och
tar hänsyn till att förfarandena för regi-

PROTOCOLE DE 2002**à la convention sur la sécurité et la santé
des travailleurs, 1981**

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 3 juin 2002, en sa quatre-vingt-dixième session;

Notant les dispositions de l'article 11 de la convention sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981 (désignée ci-après comme "la convention"), qui prévoit notamment que:

"Au titre des mesures destinées à donner effet à la politique mentionnée à l'article 4 (...) l'autorité ou les autorités compétentes devront progressivement assurer les fonctions suivantes:

c) l'établissement et l'application de procédures visant la déclaration des accidents du travail et des cas de maladies professionnelles par les employeurs et, lorsque cela est approprié, par les institutions d'assurances et les autres organismes ou personnes directement intéressés; et l'établissement de statistiques annuelles sur les accidents du travail et les maladies professionnelles;

e) la publication annuelle d'informations sur les mesures prises en application de la politique mentionnée à l'article 4 (...) ainsi que sur les accidents du travail, les cas de maladies professionnelles et les autres atteintes à la santé survenant au cours du travail ou ayant un rapport avec celui-ci";

Considérant le besoin de renforcer les

strering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar bör utvecklas och deras enhetlighet främjas så att orsakerna till olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar kan identifieras och förebyggande åtgärder vidtas, och

har beslutat anta vissa förslag om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, vilket utgör den femte punkten på mötets dagordning, och

har beslutat att dessa förslag skall ingå som ett protokoll till 1981 års konvention om skydd i arbete och arbetshygien,

antar denna den tjugonde dagen i juni månad år tjugohundratvå följande protokoll, som kan kallas 2002 års protokoll till 1981 års konvention om skydd i arbete och arbetshygien.

I. DEFINITIONER

Artikel 1

I detta protokoll avses med

a) olycksfall i arbetet en händelse som orsakats av arbetet eller inträffat under arbetet och som leder till dödsfall eller skada

b) yrkessjukdom vilken sjukdom som helst där orsaken är exponering för riskfaktorer som arbetet orsakar

c) risksituation i nationella lagar och bestämmelser definierade, klart urskiljbara händelser som eventuellt orsakar skada eller sjukdom för arbetstagaren eller allmänheten

d) olycksfall på färden till eller från arbetet en händelse som leder till dödsfall eller skada och som inträffar när arbetstagaren är på väg direkt från arbetet

(i) till sin stadigvarande bostad eller andrahandsbostad eller därifrån till arbetsplatsen, eller

(ii) till sitt normala matställe eller därifrån

procédures d'enregistrement et de déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles dans le but de promouvoir l'harmonisation des systèmes d'enregistrement et de déclaration, d'en identifier les causes et d'élaborer des mesures préventives;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à l'enregistrement et à la déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles, question qui constitue le cinquième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'un protocole relatif à la convention sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981,

adopte, ce vingtième jour de juin deux mille deux, le protocole ci-après, qui sera dénommé Protocole de 2002 relatif à la convention sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981.

I. DÉFINITIONS

Article 1

Aux fins du présent protocole:

a) l'expression accident du travail vise tout accident survenu du fait du travail ou à l'occasion du travail et ayant entraîné des lésions mortelles ou non mortelles;

b) l'expression maladie professionnelle vise toute maladie contractée à la suite d'une exposition à des facteurs de risque résultant d'une activité professionnelle;

c) l'expression événement dangereux vise tout événement facilement identifiable selon la définition qu'en donne la législation nationale, qui pourrait être cause de lésions corporelles ou d'atteintes à la santé chez les personnes au travail ou dans le public;

d) l'expression accident de trajet vise tout accident ayant entraîné la mort ou des lésions corporelles survenu sur le trajet direct entre le lieu de travail et:

(i) le lieu de résidence principale ou secondaire du travailleur; ou

(ii) le lieu où le travailleur prend habi-

till arbetsplatsen, eller

(iii) till den normala platsen för lönebetalning eller därifrån tillbaka till arbetsplatsen.

II. FÖRFARANDE FÖR REGISTRERING OCH ANMÄLAN

Artikel 2

Den behöriga myndigheten skall i enlighet med metoder som är förenliga med lagar, bestämmelser eller andra nationella förhållanden och förfaranden och efter att ha hört de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna utforma och tidvis se över de krav och förfaranden som gäller

a) registrering av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och fall som misstänks vara yrkessjukdomar.

b) anmälan av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och fall som misstänks vara yrkessjukdomar.

Artikel 3

I kraven och förfaranden för registrering definieras:

a) arbetsgivarens ansvar för att

(i) olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och fall som misstänks vara yrkessjukdomar registreras,

(ii) arbetstagarna och representanterna för arbetstagarna får tillbörlig information om registreringsförfarandet,

(iii) det säkerställs att de registrerade uppgifterna upprätthålls på ett tillbörligt sätt samt för att det säkerställs att uppgifterna i fråga används för att utforma förebyggande åtgärder och för att

tuellement ses repas; ou

(iii) le lieu où le travailleur reçoit habituellement son salaire.

II. MÉCANISMES D'ENREGISTREMENT ET DE DÉCLARATION

Article 2

L'autorité compétente devra, par voie législative ou réglementaire ou par toute autre méthode conforme aux conditions et à la pratique nationales et en consultation avec les organisations d'employeurs et de travailleurs les plus représentatives, établir et ré-examiner périodiquement les prescriptions et procédures aux fins de:

a) l'enregistrement des accidents du travail, des maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, des événements dangereux, des accidents de trajet et des cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée;

b) la déclaration des accidents du travail, des maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, des événements dangereux, des accidents de trajet et des cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée.

Article 3

Les prescriptions et procédures d'enregistrement devront définir:

a) la responsabilité des employeurs:

(i) d'enregistrer les accidents du travail, les maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, les événements dangereux, les accidents de trajet et les cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée;

(ii) de fournir des renseignements appropriés aux travailleurs et à leurs représentants concernant le mécanisme d'enregistrement;

(iii) d'assurer l'administration adéquate de ces enregistrements et leur utilisation aux fins de l'établissement de mesures préventives;

(iv) arbetsgivaren inte riktar repressalier eller disciplinära åtgärder mot arbetstagare som anmält olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar, risksituationer, olycksfall på färden till eller från arbetet eller fall som misstänks vara yrkessjukdomar

- b) vilka uppgifter som skall registreras
- c) hur länge uppgifterna skall förvaras och
- d) de åtgärder genom vilka den konfidentiella naturen hos de person- och hälsouppgifter som arbetsgivaren förfogar över säkerställs enligt nationella lagar, bestämmelser, förhållanden och förfaranden.

Artikel 4

I kraven och förfaranden för anmälan definieras

- a) arbetsgivarens ansvar för att
 - (i) olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och fall som misstänks vara yrkessjukdomar anmäls till de behöriga myndigheterna eller andra namngivna organ
 - (ii) arbetstagarna och representanterna för arbetstagarna får tillbörlig information om de anmälda fallen
- b) vid behov de arrangemang med hjälp av vilka försäkringsanstalterna, företagshälsor, läkarna och andra organ som direkt berörs av saken kan anmäla olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar
- c) grunderna för anmälan av olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och vid behov risksituationer, olycksfall på färden till och från arbetet och fall som misstänks vara yrkessjukdomar samt

- d) tidsfristerna för anmälningarna.

Artikel 5

I anmälan skall ingå följande uppgifter:

- a) företaget, verksamhetsstället och ar-

(iv) de s'abstenir de prendre des mesures disciplinaires ou de rétorsion à l'encontre d'un travailleur qui signale un accident du travail, une maladie professionnelle, un événement dangereux, un accident de trajet ou un cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée;

- b) les informations à enregistrer;
- c) la durée de conservation des enregistrements;
- d) les mesures visant à assurer la confidentialité des données personnelles et médicales détenues par l'employeur, en conformité avec la législation, la réglementation, les conditions et la pratique nationales.

Article 4

Les prescriptions et procédures de déclaration devront définir:

- a) la responsabilité des employeurs:
 - (i) de déclarer aux autorités compétentes ou à d'autres organismes désignés les accidents du travail, les maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, les événements dangereux, les accidents de trajet et les cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée;
 - (ii) de fournir des renseignements appropriés aux travailleurs et à leurs représentants concernant les cas déclarés;
- b) lorsque cela est approprié, les modalités de déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles par les organismes d'assurances, les services de santé au travail, les médecins et les autres organismes directement concernés;
- c) les critères en application desquels doivent être déclarés les accidents du travail, les maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, les événements dangereux, les accidents de trajet et les cas de maladie dont l'origine professionnelle est soupçonnée;
- d) les délais de déclaration.

Article 5

La déclaration devra comprendre des données sur:

- a) l'entreprise, l'établissement et l'em-

betsgivaren

b) i mån av möjlighet skadade personer och skadans eller sjukdomens art, och

c) arbetsplatsen, omständigheterna när olyckan inträffade eller risksituationen förelåg och, om det är fråga om en yrkessjukdom, de omständigheter under vilka hälsan äventyrades.

ployeur;

b) le cas échéant, les personnes lésées et la nature des lésions ou de la maladie;

c) le lieu de travail, les circonstances de l'accident ou de l'événement dangereux et, dans le cas d'une maladie professionnelle, les circonstances de l'exposition à des dangers pour la santé.

III. NATIONELL STATISTIK

Artikel 6

Varje medlemsstat som ratificerat protokollet skall årligen offentliggöra statistik som baserar sig på anmälningar och andra tillgängliga uppgifter och som gjorts upp så att de statistiska uppgifterna ger en representativ bild olycksfallen i arbetet och yrkessjukdomarna i hela landet, vid behov även av risksituationerna och olycksfallen på färden till och från arbetet, samt offentliggöra analyser av uppgifterna i fråga.

Artikel 7

När statistiken görs upp gäller det att följa klassificeringssystem som är förenliga med de nyaste tillbörliga internationella system som fastställts av Internationella arbetsorganisationen eller andra behöriga internationella organisationer.

IV. SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 8

1. Medlemsstaten kan ratificera detta protokoll på samma gång som konventionen eller när som helst efter det att konventionen har ratificerats genom att den officiella ratifikationen sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

2. Protokollet träder i kraft tolv månader efter den dag då ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos generaldirek-

III. STATISTIQUES NATIONALES

Article 6

Tout Membre qui ratifie le présent protocole devra, sur la base des déclarations et des autres informations disponibles, publier annuellement des statistiques, compilées de manière à ce qu'elles représentent l'ensemble du pays, concernant les accidents du travail, les maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, les événements dangereux et les accidents de trajet, ainsi que leurs analyses.

Article 7

Les statistiques devront être établies selon des systèmes de classification compatibles avec les plus récents systèmes internationaux pertinents instaurés sous les auspices de l'Organisation internationale du Travail ou d'autres organisations internationales compétentes.

IV. DISPOSITIONS FINALES

Article 8

1. Un Membre peut ratifier le présent protocole en même temps qu'il ratifie la convention, ou à tout moment après la ratification de celle-ci, en communiquant sa ratification formelle au Directeur général du Bureau international du Travail aux fins d'enregistrement.

2. Le protocole entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Di-

tören. Därefter träder protokollet i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats hos generaldirektören, och efter det är konventionen bindande för den aktuella medlemsstaten även i fråga om artiklarna 1-7 i detta protokoll.

Artikel 9

1. En medlemsstat som har ratificerat protokollet kan säga upp det när uppsägning av konventionen är möjlig enligt artikel 25 i konventionen, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

2. Om en medlemsstat som ratificerat detta protokoll säger upp konventionen enligt nämnda artikel 25, innebär uppsägningen i sig att också detta protokoll sägs upp.

3. Uppsägning av protokollet enligt denna artikel 9 stycke 1 eller 2 träder i kraft först inom ett år efter datumet för registreringen av uppsägningen.

Artikel 10

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikation i ordningen som generaldirektören har tagit emot, skall han fästa medlemsstaternas uppmärksamhet på den dag då protokollet träder i kraft.

Artikel 11

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering enligt artikel 102 i Förenta Nationernas stadga lämna Förenta Nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos generaldirektören enligt bestämmelserna i artik-

recteur général. Par la suite, ce protocole entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée. A compter de ce moment, le Membre intéressé sera lié par la convention telle que complétée par les articles 1 à 7 du présent protocole.

Article 9

1. Tout Membre ayant ratifié le présent protocole peut le dénoncer à tout moment où la convention est elle-même ouverte à dénonciation, conformément à son article 25, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré.

2. La dénonciation de la convention, conformément à son article 25, par un Membre ayant ratifié le présent protocole entraînera de plein droit la dénonciation de ce protocole.

3. Toute dénonciation effectuée conformément aux paragraphes 1 ou 2 du présent article ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

Article 10

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation qui lui seront communiqués par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle le présent protocole entrera en vigueur.

Article 11

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies, aux fins d'enregistrement conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation

lar ovan.

qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Artikel 12

Article 12

De engelska och franska versionerna av denna protokolltext har lika giltighet.

Les versions anglaise et française du texte du présent protocole font également foi.

*Bilaga**(Översättning)***REKOMMENDATION NR 194****om en förteckning över yrkessjukdomar samt om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet**

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för Internationella arbetsbyrå och som samlats där den 3 juni 2002 till sitt nittonde möte,

tar hänsyn till bestämmelserna i 1981 års konvention om skydd i arbete och arbetshygien samt rekommendationen om den, och 1985 års konvention och rekommendation om företagshälsovård,

tar även hänsyn till den år 1980 ändrade förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till 1964 års konvention angående förmåner vid yrkesskada,

tar hänsyn till att förfarandena för identifiering, registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar måste fastställas så att det blir möjligt att identifiera orsakerna till olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, utforma förebyggande åtgärder, främja enhetligheten i fråga om förfarandena för registrering och anmälan och förbättra ersättningsförfarandet i anslutning till olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar,

tar hänsyn till att förfarandet för uppdatering av förteckningen över yrkessjukdomar bör förenklas,

har beslutat anta vissa förslag om registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt regelbunden översyn och uppdatering av förteckningen över yrkessjukdomar, vilket utgör den femte punkten på mötet dagordning, och

har beslutat att dessa förslag skall ta for-

RECOMMANDATION NO 194**concernant la liste des maladies professionnelles et l'enregistrement et la déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles**

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 3 juin 2002, en sa quatre-vingt-dixième session;

Notant les dispositions de la convention et de la recommandation sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981, et de la convention et de la recommandation sur les services de santé au travail, 1985;

Notant également la liste des maladies professionnelles telle qu'amendée en 1980, annexée à la convention sur les prestations en cas d'accidents du travail et de maladies professionnelles, 1964;

Considérant le besoin de renforcer les procédures d'identification, d'enregistrement et de déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles dans le but d'en identifier les causes, d'élaborer des mesures préventives, de promouvoir l'harmonisation des systèmes d'enregistrement et de déclaration et d'améliorer le processus de réparation en cas d'accidents du travail et de maladies professionnelles;

Considérant le besoin de disposer d'une procédure simple pour mettre à jour une liste de maladies professionnelles;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à l'enregistrement et à la déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles, et au réexamen régulier et à la mise à jour d'une liste des maladies professionnelles, question qui constitue le cinquième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions

men av rekommendation,

antar denna den tjugonde dagen i juni månad år tjugohundratvå följande rekommendation, som kan kallas 2002 års rekommendation om en förteckning över yrkessjukdomar.

1. Vid utformning, ändring och tillämpning av förfaranden för registrering och anmälan av olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar bör den behöriga myndigheten beakta 1996 år anvisningar om registrering och anmälan av yrkessjukdomar och olycksfall i arbetet samt övriga anvisningar och handböcker i ärendet som framöver antas av Internationella arbetsorganisationen.

2. Den behöriga myndigheten bör efter att ha hört de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna, på ett sätt som lämpar sig för de nationella förhållandena och förfarandena och vid behov stegvis, göra upp en nationell förteckning över yrkessjukdomar för förebyggande, registrering, anmälan och, om det behövs, för ersättning. Förteckningen bör innehålla

a) med avseende på förebyggande, registrering, anmälan och ersättning, åtminstone de sjukdomar som nämns i tabell I i den 1980 reviderade förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till 1964 års konvention angående förmåner vid yrkesskada,

b) i mån av möjlighet övriga sjukdomar som nämns i den förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till denna rekommendation, samt

c) i mån av möjlighet en del som rubriceras "Sjukdomar som misstänks vara yrkessjukdomar".

3. De sakkunnigmöten på trepartsbasis som sammankallas av styrelsen för Internationella arbetsbyrån bör regelbundet se över och uppdatera den förteckning som ingår som bilaga till denna rekommendation. En eventuell ny förteckning skall godkännas av styrelsen. En godkänd förteckning, som ersätter den tidigare förteckningen, delges medlemmarna av Internationella arbetsorganisationen.

prendraient la forme d'une recommandation adopte, ce vingtième jour de juin deux mille deux, la recommandation ci-après, qui sera dénommée Recommandation sur la liste des maladies professionnelles, 2002.

1. Lors de l'établissement, du réexamen et de l'application des mécanismes d'enregistrement et de déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles, l'autorité compétente devrait tenir compte du Recueil de directives pratiques de 1996 sur l'enregistrement et la déclaration des accidents du travail et des maladies professionnelles et d'autres recueils de directives pratiques ou guides ayant trait à ce sujet approuvés ultérieurement par l'Organisation internationale du Travail.

2. Une liste nationale des maladies professionnelles aux fins de prévention, d'enregistrement, de déclaration et, le cas échéant, de réparation devrait être établie par l'autorité compétente, en consultation avec les organisations d'employeurs et de travailleurs les plus représentatives, suivant des méthodes conformes aux conditions et à la pratique nationales et par étapes si nécessaire. Cette liste devrait:

a) aux fins de prévention, d'enregistrement, de déclaration et de réparation, comprendre au moins les maladies visées au tableau I de la convention sur les prestations en cas d'accidents du travail et de maladies professionnelles, 1964, telle qu'amendée en 1980;

b) comprendre, dans la mesure du possible, les autres maladies visées dans la liste des maladies professionnelles annexée à la présente recommandation;

c) comprendre, dans la mesure du possible, une partie intitulée "Maladies dont l'origine professionnelle est soupçonnée".

3. La liste annexée à la présente recommandation devrait être périodiquement réexaminée et mise à jour par le biais de réunions tripartites d'experts convoquées par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail. Toute nouvelle liste ainsi établie sera soumise au Conseil d'administration pour approbation et, une fois approuvée, remplacera la liste précédente et sera communiquée aux Membres de l'Organisa-

4. Den nationella förteckningen över yrkessjukdomar ses över och uppdateras enligt den senaste förteckning som avses i stycke 3.

5. Varje medlemsstat bör delge Internationella arbetsbyrån sin nationella förteckning över yrkessjukdomar så snart den har gjorts upp eller setts över i syfte att underlätta regelbunden ändring och uppdatering av den förteckning över yrkessjukdomar som ingår som bilaga till denna rekommendation.

6. Medlemsstaterna bör årligen tillstå Internationella arbetsbyrån övergripande statistik över olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt vid behov statistik över risksituationer och olycksfall på färden till och från arbetet, för att underlätta internationellt utbyte och jämförelse av de statistiska uppgifterna.

BILAGA

Förteckning över yrkessjukdomar

1. Sjukdomar orsakade av olika faktorer

1.1. Sjukdomar orsakade av kemiska ämnen

1.1.1. Sjukdomar orsakade av beryllium eller giftiga föreningar därav

1.1.2. Sjukdomar orsakade av kadmium eller giftiga föreningar därav

1.1.3. Sjukdomar orsakade av fosfor eller giftiga föreningar därav

1.1.4. Sjukdomar orsakade av krom eller giftiga föreningar därav

1.1.5. Sjukdomar orsakade av mangan eller giftiga föreningar därav

1.1.6. Sjukdomar orsakade av arsenik eller giftiga föreningar därav

1.1.7. Sjukdomar orsakade av kvicksilver eller giftiga föreningar därav

1.1.8. Sjukdomar orsakade av bly eller giftiga föreningar därav

1.1.9. Sjukdomar orsakade av fluor eller giftiga föreningar därav

1.1.10. Sjukdomar orsakade av kolsvavla

tion internationale du Travail.

4. La liste nationale des maladies professionnelles devrait être réexaminée et mise à jour en tenant compte de la dernière liste actualisée conformément au paragraphe 3.

5. Tout Membre devrait communiquer sa liste nationale des maladies professionnelles au Bureau international du Travail, dès son établissement ou sa révision, en vue de faciliter le réexamen et la mise à jour périodiques de la liste des maladies professionnelles annexée à la présente recommandation.

6. Tout Membre devrait fournir annuellement au Bureau international du Travail des statistiques exhaustives sur les accidents du travail et les maladies professionnelles et, lorsque cela est approprié, sur les événements dangereux et les accidents de trajet, en vue de faciliter l'échange et la comparaison internationale de ces statistiques.

ANNEXE

Liste des maladies professionnelles

1. Maladies causées par des agents

1.1. Maladies causées par des agents chimiques

1.1.1. Maladies causées par le béryllium ou ses composés toxiques

1.1.2. Maladies causées par le cadmium ou ses composés toxiques

1.1.3. Maladies causées par le phosphore ou ses composés toxiques

1.1.4. Maladies causées par le chrome ou ses composés toxiques

1.1.5. Maladies causées par le manganèse ou ses composés toxiques

1.1.6. Maladies causées par l'arsenic ou ses composés toxiques

1.1.7. Maladies causées par le mercure ou ses composés toxiques

1.1.8. Maladies causées par le plomb ou ses composés toxiques

1.1.9. Maladies causées par le fluor ou ses composés toxiques

1.1.10. Maladies causées par le sulfure de

1.1.11. Sjukdomar orsakade av toxiska halogenderivat av alifatiska eller aromatiska kolväten

1.1.12. Sjukdomar orsakade av bensen eller dess giftiga homologer

1.1.13. Sjukdomar orsakade av giftiga nitro- och aminoderivat av bensen eller dess homologer

1.1.14. Sjukdomar orsakade av nitroglycerin eller andra estrar av salpetersyra

1.1.15. Sjukdomar orsakade av alkoholer, glykoler eller ketoner.

1.1.16. Sjukdomar orsakade av kvävande gaser: kolmonoxid, cyanväte eller toxiska föreningar därav, svavelväte

1.1.17. Sjukdomar orsakade av akrylonitril

1.1.18. Sjukdomar orsakade av kväveoxider

1.1.19. Sjukdomar orsakade av vanadin eller giftiga föreningar därav

1.1.20. Sjukdomar orsakade av antimon eller giftiga föreningar därav

1.1.21. Sjukdomar orsakade av hexan

1.1.22. Tandsjukdomar orsakade av mineralsyror

1.1.23. Sjukdomar orsakade av läkemedel

1.1.24. Sjukdomar orsakade av tallium eller föreningar därav

1.1.25. Sjukdomar orsakade av osmium eller föreningar därav

1.1.26. Sjukdomar orsakade av selen eller föreningar därav

1.1.27. Sjukdomar orsakade av koppar eller föreningar därav

1.1.28. Sjukdomar orsakade av tenn eller föreningar därav

1.1.29. Sjukdomar orsakade av zink eller föreningar därav

1.1.30. Sjukdomar orsakade av ozon eller fosgen

1.1.31. Sjukdomar orsakade av irriterande ämnen, dvs. benzokinon, och andra ämnen som irriterar hornhinnan

1.1.32. Sjukdomar orsakade av andra än i punkterna 1.1.1–1.1.31 nämnda kemiska ämnen, där arbetstagarens exponering har konstaterats ha ett samband med hans eller hennes sjukdom

carbone

1.1.11. Maladies causées par les dérivés halogénés toxiques des hydrocarbures aliphatiques ou aromatiques

1.1.12. Maladies causées par le benzène ou ses homologues toxiques

1.1.13. Maladies causées par les dérivés nitrés et aminés toxiques du benzène ou de ses homologues

1.1.14. Maladies causées par la nitroglycérine ou d'autres esters de l'acide nitrique

1.1.15. Maladies causées par les alcools, les glycols ou les cétones

1.1.16. Maladies causées par les substances asphyxiantes: monoxyde de carbone, acide cyanhydrique ou ses dérivés toxiques, hydrogène sulfuré

1.1.17. Maladies causées par l'acrylonitrile

1.1.18. Maladies causées par les oxydes d'azote

1.1.19. Maladies causées par le vanadium ou ses composés toxiques

1.1.20. Maladies causées par l'antimoine ou ses composés toxiques

1.1.21. Maladies causées par l'hexane

1.1.22. Maladies des dents causées par les acides minéraux

1.1.23. Maladies causées par des agents pharmaceutiques

1.1.24. Maladies causées par le thallium ou ses composés

1.1.25. Maladies causées par l'osmium ou ses composés

1.1.26. Maladies causées par le sélénium ou ses composés

1.1.27. Maladies causées par le cuivre ou ses composés

1.1.28. Maladies causées par l'étain ou ses composés

1.1.29. Maladies causées par le zinc ou ses composés

1.1.30. Maladies causées par l'ozone, le phosgène

1.1.31. Maladies causées par les substances irritantes: benzoquinone et autres irritants de la cornée

1.1.32. Maladies causées par tous autres agents chimiques non mentionnés aux entrées 1.1.1 à 1.1.31 lorsqu'un lien a été établi entre l'exposition d'un travailleur à ces agents chimiques et la maladie dont il

est atteint

1.2. Sjukdomar orsakade av fysikaliska faktorer

1.2.1. Hörselnedsättning orsakad av buller
1.2.2. Sjukdomar orsakade av vibrationer (skador i muskler, senor, ben, leder, perifera blodkärl eller perifera nerver)

1.2.3. Sjukdomar orsakade av arbete i komprimerad luft

1.2.4. Sjukdomar orsakade av joniserande strålning

1.2.5. Sjukdomar orsakade av värmestrålning

1.2.6. Sjukdomar orsakade av ultraviolet strålning

1.2.7. Sjukdomar orsakade av extrema temperaturer (t.ex. solsting, förfrysningar)

1.2.8. Sjukdomar orsakade av andra än i punkterna 1.2.1–1.2.7 nämnda fysikaliska faktorer, där arbetstagarens exponering har konstaterats ha ett direkt samband med hans eller hennes sjukdom

1.3. Sjukdomar orsakade av biologiska faktorer

1.3.1. Infektions- eller parasitsjukdomar förvärvade i yrkesarbete som medför särskilt stor risk för smitta

2. Olika organsjukdomar

2.1. Arbetsrelaterade sjukdomar i andningsorganen

2.1.1. Pneumokonioser orsakade av fibrosframkallande mineralpartiklar (silikos, antrakosilikos, asbestos) och silikotuberkulos förutsatt att silikos i väsentlig grad orsakat arbetsförmågan eller döden

2.1.2. Sjukdomar i lungorna och de nedre andningsorganen orsakade av hårdmetalldamm

1.2. Maladies causées par des agents physiques

1.2.1. Déficit auditif causé par le bruit

1.2.2. Maladies causées par les vibrations (affections des muscles, des tendons, des os, des articulations, des vaisseaux sanguins périphériques ou des nerfs périphériques)

1.2.3. Maladies causées par le travail dans l'air comprimé

1.2.4. Maladies causées par les rayonnements ionisants

1.2.5. Maladies causées par le rayonnement thermique

1.2.6. Maladies causées par le rayonnement ultraviolet

1.2.7. Maladies causées par les températures extrêmes (par exemple insolation, gelures)

1.2.8. Maladies causées par tous autres agents physiques non mentionnés aux entrées 1.2.1 à 1.2.7 lorsqu'un lien direct a été établi entre l'exposition d'un travailleur à ces agents physiques et la maladie dont il est atteint

1.3. Maladies causées par des agents biologiques

1.3.1. Maladies infectieuses ou parasitaires contractées dans l'exercice d'une profession qui comporte un risque particulier de contamination

2. Maladies systémiques désignées en fonction de l'organe cible

2.1. Maladies professionnelles de l'appareil respiratoire

2.1.1. Pneumoconioses causées par des poussières minérales sclérogènes (silicose, anthraco-silicose, asbestose) et silicotuberculose, à condition que la silicose soit un facteur prédominant de l'incapacité ou de la mort

2.1.2. Affections bronchopulmonaires causées par les poussières de métaux durs

2.1.3. Sjukdomar i lungorna och de nedre andningsorganen orsakade av damm av bomull, lin, hampa eller sisal (byssinos)

2.1.4. Astma orsakad av erkänt sensibiliserande och irriterande ämnen som orsakar astma och som förekommer i väsentlig grad i arbetsprocessen

2.1.5. Allergisk alveolit och sviter därav orsakade av inandning av organiska dammpartiklar (enligt bestämmelser i landets lagstiftning)

2.1.6. Sideros

2.1.7. Kroniskt obstruktiva lungsjukdomar

2.1.8. Lungsjukdomar orsakade av aluminium

2.1.9. Sjukdomar i de övre andningsorganen orsakade av erkänt sensibiliserande och irriterande ämnen som förekommer i väsentlig grad i arbetsprocessen

2.1.10. Andra än i punkterna 2.1.1–2.1.9 nämnda sjukdomar i andningsorganen, där arbetstagarens exponering har konstaterats ha ett direkt samband med hans eller hennes sjukdom

2.2. Arbetsrelaterade hudsjukdomar

2.2.1. Sådana hudsjukdomar orsakade av fysikaliska, kemiska eller biologiska faktorer som inte nämnts i någon annan punkt

2.2.2. Arbetsrelaterad vitiligo

2.3. Arbetsrelaterade sjukdomar i stöd- och rörelseorganen

2.3.1. Sjukdomar i stöd- och rörelseorganen orsakade av en viss typ av arbete eller arbetsmiljö som inrymmer särskilda riskfaktorer

Sådana arbeten eller miljöer är t.ex.

(a) snabba eller upprepade rörelser
(b) kraftiga ansträngningar
(c) för hög koncentration av mekanisk kraft

(d) svåra eller onaturliga ställningar

(e) vibration

En kall arbetsplats eller arbetsmiljö kan öka risken för insjuknande.

2.1.3. Affections bronchopulmonaires causées par les poussières de coton, de lin, de chanvre ou de sisal (byssinose)

2.1.4. Asthme professionnel causé par des agents sensibilisants ou irritants reconnus, inhérents au processus de travail

2.1.5. Alvéolite allergique extrinsèque causée par l'inhalation de poussières organiques, selon les prescriptions de la législation nationale

2.1.6. Sidérose

2.1.7. Affections pulmonaires obstructives chroniques

2.1.8. Affections pulmonaires causées par l'aluminium

2.1.9. Affections des voies aériennes supérieures causées par des agents sensibilisants ou irritants reconnus, inhérents au processus de travail

2.1.10. Toute autre affection des voies respiratoires non mentionnée aux entrées 2.1.1 à 2.1.9 causée par un agent lorsqu'un lien direct a été établi entre l'exposition d'un travailleur à cet agent et la maladie dont il est atteint

2.2. Dermatoses professionnelles

2.2.1. Dermatoses causées par des agents physiques, chimiques ou biologiques, non mentionnées à d'autres entrées

2.2.2. Vitiligo professionnel

2.3. Troubles musculo-squelettiques professionnels

2.3.1. Troubles musculo-squelettiques causés par une activité professionnelle particulière ou par un milieu de travail comportant des facteurs de risque particuliers

Exemples de telles activités ou de tels milieux:

(a) mouvements rapides ou répétitifs

(b) efforts extrêmes

(c) concentration excessive de force mécanique

(d) postures gênantes ou contraignantes

(e) vibrations

Le froid localisé ou ambiant est de nature à potentialiser le risque.

3. Arbetsrelaterad cancer*3.1. Cancer orsakad av följande ämnen*

- 3.1.1. Asbest
- 3.1.2. Benzidin och dess salter
- 3.1.3. Bis(klormetyl)eter (BCME)
- 3.1.4. Krom och dess föreningar
- 3.1.5. Stenkolstjära, stenkolsbeck eller sot
- 3.1.6. 2-naftylamin
- 3.1.7. Vinylklorid
- 3.1.8. Bensen eller dess giftiga homologer
- 3.1.9. Bensen eller giftiga nitro- och aminoderivat av dess homologer
- 3.1.10. Joniserande strålning
- 3.1.11. Tjära, beck, mineralolja, antracen eller föreningar av dessa substanser, produkter som innehåller dessa ämnen eller rester av dessa
- 3.1.12. Utsläpp från koksugnar
- 3.1.13. Nickelföreningar
- 3.1.14. Trädamm
- 3.1.15. Cancer orsakad av andra än i punkterna 3.1.1 –3.1.14 nämnda ämnen eller faktorer, där arbetstagarens exponering har konstaterats ha ett direkt samband med hans eller hennes sjukdom

4. Övriga sjukdomar*4.1. Gruvarbetares nystagmus***3. Cancer professionnel***3.1. Cancer causé par les agents suivants:*

- 3.1.1. Amiante
- 3.1.2. Benzidine et ses sels
- 3.1.3. Ether bichlorométhylique
- 3.1.4. Chrome et composés de chrome
- 3.1.5. Goudrons de houille, brais de houille ou suies
- 3.1.6. Bêta-naphtylamine
- 3.1.7. Chlorure de vinyle
- 3.1.8. Benzène ou ses homologues toxiques
- 3.1.9. Dérivés nitrés et aminés toxiques du benzène ou de ses homologues
- 3.1.10. Rayonnements ionisants
- 3.1.11. Goudron, brai, bitume, huile minérale, anthracène, ou les composés, les produits ou les résidus de ces substances
- 3.1.12. Emissions de cokeries
- 3.1.13. Composés du nickel
- 3.1.14. Poussières de bois
- 3.1.15. Cancer causé par tous autres agents non mentionnés aux entrées 3.1.1 à 3.1.14, lorsqu'un lien direct a été établi entre l'exposition d'un travailleur à l'un d'eux et le cancer contracté

4. Autres maladies*4.1. Nystagmus du mineur*

(Översättning)

REKOMMENDATION NR 193

om främjande av Kooperation

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för Internationella arbetsbyrån och som samlats där den 3 juni 2002 till sitt nittonde möte,

konstaterar kooperativens viktiga betydelse för skapandet av arbetstillfällen, utnyttjandet av resurser, investeringarna och deras betydelse för ekonomin,

konstaterar att kooperativ i olika former främjar alla människors möjligheter att fullständigt delta i den ekonomiska utvecklingen och samhällsutvecklingen,

konstaterar att globaliseringen har medfört nya och olika slag av belastningar, problem, utmaningar och möjligheter för kooperativen och att en jämnare fördelning av nyttan av globaliseringen förutsätter starkare solidaritet mellan människorna på såväl nationell som internationell nivå,

tar hänsyn till Internationella arbetsorganisationens deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, vilken Internationella arbetskonferensen antog vid sitt åttiosjätte möte (1998),

tar hänsyn till de rättigheter och principer som ingår i Internationella arbetsorganisationens konventioner och rekommendationer, i synnerhet den konvention som gäller tvångs- eller obligatoriskt arbete (1930), den konvention som gäller facklig föreningsfrihet och skydd för facklig organisationsrätt (1948), den konvention som gäller tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949), den konvention som gäller lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (1951), den konvention som gäll-

RECOMMANDATION NO 193

concernant la promotion des coopératives

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 3 juin 2002, en sa quatre-vingt-dixième session;

Reconnaissant l'importance des coopératives pour la création d'emplois, la mobilisation des ressources et la stimulation de l'investissement, ainsi que leur contribution à l'économie;

Reconnaissant que les coopératives sous leurs différentes formes promeuvent la plus complète participation au développement économique et social de toute la population;

Reconnaissant que la mondialisation est pour les coopératives source de pressions, problèmes, défis et opportunités nouveaux et différents et que des formes plus puissantes de solidarité humaine s'imposent aux niveaux national et international afin de favoriser une répartition plus équitable des bienfaits de la mondialisation;

Notant la Déclaration de l'OIT relative aux principes et droits fondamentaux au travail, adoptée par la Conférence internationale du Travail en sa quatre-vingt-sixième session (1998);

Notant les droits et les principes inscrits dans les conventions et recommandations internationales du travail, en particulier la convention sur le travail forcé, 1930; la convention sur la liberté syndicale et la protection du droit syndical, 1948; la convention sur le droit d'organisation et de négociation collective, 1949; la convention sur l'égalité de rémunération, 1951; la convention concernant la sécurité sociale (norme minimum), 1952; la convention sur l'abolition du travail forcé, 1957; la convention concernant la discrimination (emploi et pro-

er minimistandard för social trygghet (1952), den konvention som gäller avskaffande av tvångsarbete (1957), den konvention som gäller diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (1958), den konvention som gäller sysselsättningspolitik (1964), den konvention som gäller minimiålder för tillträde till arbete (1973), den konvention och rekommendation som gäller organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen (1975), den konvention och rekommendation som gäller yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser (1975), den rekommendation som gäller sysselsättningspolitik (tilläggsbestämmelser) (1984), den rekommendation som gäller allmänna förutsättningar för främjande av skapande av arbetstillfällen i små och medelstora företag (1998) och den konvention som gäller förbud mot och omedelbara insatser för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete (1999),

erinrar om den princip som skrivits in i Philadelpiadeklarationen: "Arbete är inte någon handelsvara",

erinrar om att det primära målet för Internationella arbetsorganisationen är att alla arbetstagare överallt skall ha ett människovärdigt arbete, samt

beslutar anta vissa förslag om främjande av Kooperation, vilket utgör den fjärde punkten på mötets dagordning, och

har beslutat att dessa förslag skall ta formen av en rekommendation samt

antar denna den tjugonde dagen i juni månad år tjugohundratvå följande rekommendation, som kan kallas 2002 års rekommendation om främjande av Kooperation.

I. TILLÄMPNINGSSOMRÅDE, DEFINITION OCH MÅL

1. Kooperativens verksamhet är känd inom alla delområden i det ekonomiska livet. Denna rekommendation gäller alla ko-

fession), 1958; la convention sur la politique de l'emploi, 1964; la convention sur l'âge minimum, 1973; la convention et la recommandation sur les organisations de travailleurs ruraux, 1975; la convention et la recommandation sur la mise en valeur des ressources humaines, 1975; la recommandation concernant la politique de l'emploi (dispositions complémentaires), 1984; la recommandation sur la création d'emplois dans les petites et moyennes entreprises, 1998; et la convention sur les pires formes de travail des enfants, 1999;

Rappelant le principe inscrit dans la Déclaration de Philadelphie selon lequel "le travail n'est pas une marchandise";

Rappelant que la mise en uvre du travail décent pour les travailleurs, où qu'ils se trouvent, est un objectif premier de l'Organisation internationale du Travail;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à la promotion des coopératives, question qui constitue le quatrième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une recommandation,

adopte, ce vingtième jour de juin deux mille deux, la recommandation ci-après, qui sera dénommée Recommandation sur la promotion des coopératives, 2002.

I. CHAMP D'APPLICATION, DEFINITION ET OBJECTIFS

1. Il est reconnu que les coopératives opèrent dans tous les secteurs de l'économie. La présente recommandation s'ap-

operativ oavsett typ eller form.

2. I denna rekommendation avses med "kooperativ" en självständig personsammanslutning, till vilken medlemmarna ansluter sig frivilligt för att med hjälp av det företag de äger gemensamt och styr demokratiskt tillgodose sina ekonomiska, sociala och kulturella krav och uppnå sina ekonomiska, sociala och kulturella mål.

3. Främjande och stärkande av kooperativens identitet bör basera sig på

a) kooperativa värderingar, såsom egna initiativ, eget ansvar, demokrati, jämlikhet, rättvisa och solidaritet, samt på etiska värderingar, såsom ärlighet, öppenhet, samhällsligt ansvar och omsorg om andra människor, och på

b) sådana kooperativa principer som utvecklats av den internationella kooperativa rörelsen och som presenteras i bilagan till denna rekommendation. Dessa principer är frivilligt och öppet medlemskap, demokratisk medlemsförvaltning, medlemmarnas ekonomiska medverkan, självständighet och oberoende, utbildning, praktik och information, samarbete mellan kooperativa föreningar samt samhällsyn.

4. I syfte att främja möjligheterna för kooperation bör alla länder, oavsett sin utvecklingsnivå, vidta åtgärder med hjälp av vilka kooperativen och deras medlemmar kan

a) skapa och utveckla sina förtjänstmöjligheter samt hållbara människovärdiga arbetstillfällen,

b) med hjälp av utbildning och praktik utveckla sina mänskliga resurser samt sin allmänna medvetenhet om den kooperativa rörelsens värderingar, intressen och fördelar,

c) främja sin affärsverksamhet samt inom den vidareutveckling av företagsamhet och företagsledning,

d) stärka sin konkurrenskraft samt få tillträde till marknaden och få institutionell finansiering,

e) öka sina besparingar och investeringar,

f) förbättra sin sociala och ekonomiska välfärd samtidigt som de beaktar behovet av

plique à toutes les catégories et formes de coopératives.

2. Aux fins de la présente recommandation, le terme "coopérative" désigne une association autonome de personnes volontairement réunies pour satisfaire leurs aspirations et besoins économiques, sociaux et culturels communs au moyen d'une entreprise dont la propriété est collective et où le pouvoir est exercé démocratiquement.

3. La promotion et le renforcement de l'identité des coopératives devraient être encouragés sur la base:

a) des valeurs coopératives, à savoir l'entraide, la responsabilité personnelle, la démocratie, l'égalité, l'équité, la solidarité ainsi qu'une éthique fondée sur l'honnêteté, la transparence, la responsabilité sociale et l'altruisme;

b) des principes coopératifs, tels qu'établis par le mouvement coopératif international et décrits dans l'annexe ci-jointe. Ces principes sont les suivants: l'adhésion volontaire et ouverte à tous, le pouvoir démocratique exercé par les membres, la participation économique des membres, l'autonomie et l'indépendance, l'éducation, la formation et l'information, la coopération entre les coopératives et l'engagement envers la collectivité.

4. Des mesures devraient être adoptées pour promouvoir le potentiel des coopératives dans tous les pays, quel que soit leur niveau de développement, afin d'aider celles-ci et leurs adhérents à:

a) créer et développer des activités génératrices de revenus et des emplois décents et durables;

b) mettre en valeur les ressources humaines et développer la connaissance des valeurs, avantages et bienfaits du mouvement coopératif par le biais de l'éducation et de la formation;

c) développer leur potentiel économique, y compris leur capacité d'entreprendre et leurs aptitudes à la gestion;

d) renforcer la compétitivité et accéder aux marchés et aux financements institutionnels;

e) accroître l'épargne et l'investissement;

f) améliorer le bien-être social et économique, en tenant compte de la néces-

att undanröja alla former av diskriminering,

g) främja en hållbar mänsklig utveckling, och

h) etablera samt bredda en särskild livskraftig och stark ekonomisk sektor, som omfattar kooperativen vilka reagerar på sammanslutningens sociala och ekonomiska behov.

5. Med specialåtgärder bör det uppmuntras till att kooperativen i egenskap av företag och organisationer med en solidarisk grund genom sitt agerande förmår tillfredsställa medlemmarnas och samhällets behov samt möjliggöra deltagande i samhället för de grupper som har det sämst ställt.

II. POLITISKA RAMAR OCH REGERINGARNAS ROLL

6. Utöver en stark offentlig och privat sektor behöver ett balanserat samhälle en kraftfull sektor som baserar sig på kooperation, inbördes och annat samhällsligt samarbete som är oberoende av staten. Regeringarna bör sålunda driva en sådan politik och genomföra en sådan lagstiftning som stöder detta och som motsvarar kooperativens karaktär och syfte samt de kooperativa värderingarna och principerna enligt stycke 3, och som gör det möjligt att

a) skapa institutionella ramar för att kooperativ kan registreras så snabbt som möjligt, enkelt, effektivt och till låga kostnader,

b) främja sådana riktlinjer för verksamheten som möjliggör bildandet av tillbörliga, eventuellt åtminstone partiellt odelade fonder och fonder för utveckling av kooperativen,

c) vidta åtgärder enligt nationell lagstiftning och praxis med hjälp av vilka kooperativen övervakas så som deras karaktär och verksamhet förutsätter och deras självständighet beaktas. Åtgärderna får inte vara ofördelaktigare än de åtgärder som tillämpas på andra företagsformer eller samhällsorganisationer,

d) främja kooperativens medlemskap i sådana kooperativa organisationer som till-

sité de supprimer toute forme de discrimination;

g) contribuer au développement humain durable;

h) créer et développer un secteur bien particulier de l'économie, viable et dynamique, comprenant les coopératives, qui répond aux besoins sociaux et économiques de la collectivité.

5. L'adoption de mesures particulières qui permettent aux coopératives, en tant qu'entreprises et organisations inspirées par l'esprit de solidarité, de répondre aux besoins de leurs adhérents et de la société, y compris à ceux des groupes défavorisés afin de les insérer dans la société, devrait être encouragée.

II. CADRE POLITIQUE ET RÔLE DES GOUVERNEMENTS

6. L'équilibre d'une société exige qu'il existe des secteurs public et privé puissants ainsi qu'un puissant secteur coopératif, mutualiste et autres organisations sociales et non gouvernementales. C'est dans ce contexte que les gouvernements devraient mettre en place une politique et un cadre juridique favorables, conformes à la nature et à la fonction des coopératives et fondés sur les valeurs et principes coopératifs énoncés au paragraphe 3, visant à:

a) établir un cadre institutionnel permettant un enregistrement des coopératives aussi rapide, simple, peu coûteux et efficace que possible;

b) promouvoir des politiques ayant pour but de permettre la constitution de réserves appropriées, dont une partie au moins pourrait être indivisible, et de fonds de solidarité au sein des coopératives;

c) prévoir l'adoption de mesures de surveillance des coopératives dans des conditions adaptées à leur nature et à leurs fonctions, qui respectent leur autonomie, soient conformes à la législation et à la pratique nationales et ne soient pas moins favorables que celles applicables à d'autres formes d'entreprise et d'organisation sociale;

d) faciliter l'adhésion des coopératives à des structures coopératives répondant aux

fredsställer medlemskooperativens behov, och

e) uppmuntra kooperativens utveckling till självständiga företag som har sin grund i medlemsförvaltning, i synnerhet inom områden där kooperativen har en betydande position eller där de tillhandahåller service som annars inte är tillgänglig.

7.(1) Kooperation i enlighet med de kooperativa värderingar och principer som definieras i stycke 3 bör ses som en grundläggande faktor inom såväl den nationella som den internationella ekonomiska utvecklingen och samhällsutvecklingen.

(2) Kooperativen bör behandlas i enlighet med nationell lagstiftning och praxis och de villkor som tillämpas på dem bör inte vara ofördelaktigare än de villkor som tillämpas på annan företags- och organisationsverksamhet. Vid behov bör regeringarna vidta åtgärder för att stöda sådan Kooperation som fullföljer särskilt definierade allmänna mål och samhällsmål, såsom främjande av sysselsättning eller åtgärder som syftar till att förbättra ställningen för sådana regioner eller befolkningsgrupper som har det sämst ställt. Sådana åtgärder kan i mån av möjlighet inrymma bland annat skattelättnader, lån, understöd, möjlighet att delta i offentliga byggprojekt och specialarrangemang i fråga om anskaffningar.

(3) Det gäller särskilt att sträva efter att öka kvinnornas deltagande i Kooperation på alla nivåer, speciellt i ledningsuppgifter.

8.(1) Den nationella politiken bör särskilt

a) främja genomförandet av Internationella arbetsorganisationens deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, på lika grunder för arbetstagarna inom alla kooperativ,

b) säkerställa att arbetsrättslagstiftningen tillämpas i alla företag och att kooperativ inte bildas eller används för att kringgå arbetsrättslagstiftningen eller för att skapa dolda anställningsförhållanden samt för-

besoins des adhérents des coopératives;

e) encourager le développement de coopératives en tant qu'entreprises autonomes et autogérées, notamment là où elles ont un rôle important à jouer ou fournissent des services que d'autres prestataires n'offrent pas.

7. (1) La promotion de coopératives fondées sur les valeurs et principes énoncés au paragraphe 3 devrait être considérée comme l'un des piliers du développement économique et social national et international.

(2) Les coopératives devraient bénéficier de conditions conformes à la législation et à la pratique nationales, qui ne soient pas moins favorables que celles dont bénéficient les autres formes d'entreprise et d'organisation sociale. Les gouvernements devraient prendre, s'il y a lieu, des mesures d'appui en faveur des activités des coopératives qui concernent certains objectifs des politiques sociales et publiques tels que la promotion de l'emploi ou la mise en uvre d'activités qui s'adressent aux groupes ou régions défavorisés. Ces mesures pourraient inclure, entre autres et autant que possible, des avantages fiscaux, des prêts, des dons, des facilités d'accès aux programmes de travaux publics et des dispositions spéciales en matière de marchés publics.

(3) Une attention particulière devrait être apportée à l'accroissement de la participation des femmes à tous les niveaux du mouvement coopératif, particulièrement au niveau de la gestion et de la direction.

8. (1) Les politiques nationales devraient notamment:

a) promouvoir les normes fondamentales du travail de l'OIT et la Déclaration de l'OIT relative aux principes et droits fondamentaux au travail pour tous les travailleurs des coopératives sans distinction d'aucune sorte;

b) faire en sorte que les coopératives ne puissent pas être créées ou être utilisées aux fins de se soustraire à la législation du travail et ne servent pas à établir des relations de travail déguisées et lutter contre les

hindra att det bildas kvasikooperativ som bryter mot arbetstagarnas rättigheter,

c) främja jämställdheten mellan könen i kooperativ och i deras verksamhet,

d) främja åtgärder med hjälp av vilka det säkerställs att kooperativen iakttar god arbetspraxis som möjliggör inhämtande av information som hör till saken,

e) utveckla medlemmarnas, arbetstagarnas och chefernas tekniska färdigheter och yrkesfärdigheter, företagar- och ledarskapsfärdigheter, kännedom om affärsverksamheten och allmänna ekonomiska färdigheter och samhällsfärdigheter samt främja deras möjligheter att använda informations- och kommunikationsteknik,

f) främja undervisning och utbildning i principerna och praxisen för kooperativ verksamhet på alla passande nivåer inom de nationella utbildningssystemen och i samhället överlag,

g) främja åtgärder som hänför sig till skydd i arbetet och arbetshygien på arbetsplatsen,

h) främja utbildning och andra stödåtgärder som gör det möjligt att förbättra kooperativens produktivitet och konkurrenskraft samt kvaliteten på deras produkter och tjänster,

i) främja kooperativens möjligheter att beviljas kredit,

j) främja kooperativens tillträde till marknaden,

k) främja spridning av information om Kooperation, och

l) sträva efter att utveckla den nationella statistikföringen beträffande kooperativ med hänsyn till utvecklingsprogrammen och verkställigheten av dem.

(2) Med hjälp av denna politik bör man

a) vid behov decentralisera utformningen och verkställigheten av åtgärder och föreskrifter om kooperativ till det regionala och det lokala planet,

b) definiera kooperativens lagbaserade skyldigheter, som gäller sådana omständigheter som registrering, revision, bedömning

pseudo-coopératives violant les droits des travailleurs, en veillant à ce que le droit du travail soit appliqué dans toutes les entreprises;

c) promouvoir l'égalité des sexes dans les coopératives et dans leurs activités;

d) promouvoir des mesures visant à garantir qu'en matière de travail les coopératives suivent les meilleures pratiques, y compris l'accès aux informations pertinentes;

e) développer les compétences techniques et professionnelles, les capacités d'entreprendre et de gérer, la connaissance du potentiel économique et les compétences générales en matière de politique économique et sociale des adhérents, des travailleurs et des gestionnaires, et améliorer leur accès aux technologies de l'information et de la communication;

f) promouvoir l'enseignement des principes et pratiques coopératifs et la formation y relative, à tous les niveaux appropriés des systèmes nationaux d'éducation et de formation et dans l'ensemble de la société;

g) promouvoir l'adoption de mesures relatives à la sécurité et à la santé sur le lieu de travail;

h) pourvoir à la formation et à d'autres formes d'assistance afin d'améliorer le niveau de productivité et de compétitivité des coopératives et la qualité des biens et des services qu'elles produisent;

i) faciliter l'accès des coopératives au crédit;

j) faciliter l'accès des coopératives aux marchés;

k) promouvoir la diffusion d'informations sur les coopératives;

l) chercher à améliorer les statistiques nationales sur les coopératives en vue de leur utilisation pour l'élaboration et la mise en œuvre de politiques de développement.

(2) Ces politiques devraient:

a) décentraliser la définition et la mise en œuvre des politiques et réglementations concernant les coopératives en les transférant, s'il y a lieu, aux niveaux régional et local;

b) définir les obligations juridiques des coopératives dans des domaines tels que l'enregistrement, l'audit financier et social

av verkningarna för samhället och anskaffning av licenser, och

c) främja bästa förvaltningspraxis i kooperativen.

9. Regeringarna bör främja kooperativens ställning, eftersom de är viktiga när det gäller att omvandla verksamhet som baserar sig på njudda eller bristfälliga resurser (kallas ibland den informella ekonomin) till lagskyddat arbete som ingår i samhällsekonomin.

III. DET ALLMÄNNAS ÅTGÄRDER FÖR ATT FRÄMJA KOOPERATION

10.(1) Medlemsstaterna bör anta och vid behov se över speciallagar och bestämmelser som gäller kooperativ och som baserar sig på de kooperativa värderingarna och principerna enligt stycke 3.

(2) När regeringarna utarbetar och ser över riktlinjer för verksamheten, lagstiftning och föreskrifter som gäller kooperativ bör de höra de kooperativa organisationerna samt berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

11.(1) Regeringarna bör ordna sådana stödtjänster för kooperativen med hjälp av vilka man kan stärka utvecklingen av kooperativens affärsverksamhet samt främja deras möjligheter att skapa arbetstillfällen och förtjänstmöjligheter.

(2) Tjänsterna bör i mån av möjlighet omfatta

- a) program för personalutveckling,
- b) konsulttjänster som gäller forskning och ledarförmåga,
- c) finansiella tjänster och placeringstjänster,
- d) bokförings- och revisionstjänster,
- e) administrativa informationssystem,
- f) informations- och PR-tjänster,
- g) konsulttjänster i fråga om teknologi och innovationer,
- h) juridiska tjänster och beskattningstjänster,

ainsi que l'obtention d'autorisations;

c) promouvoir de bonnes pratiques de gouvernance dans les coopératives.

9. Les gouvernements devraient promouvoir le rôle important des coopératives dans la transformation d'activités qui ne sont souvent que des activités de survie marginales (parfois désignées par les termes "économie informelle") en un travail bénéficiant d'une protection juridique et qui s'intègre pleinement à la vie économique.

III. MISE EN UVRE DES POLITIQUES PUBLIQUES DE PROMOTION DES COOPÉRATIVES

10. (1) Les Etats Membres devraient adopter une législation et des règlements spécifiques sur les coopératives, fondés sur les valeurs et principes coopératifs énoncés au paragraphe 3 et réviser cette législation et ces règlements lorsqu'il y a lieu.

(2) Les gouvernements devraient consulter les organisations coopératives ainsi que les organisations d'employeurs et de travailleurs concernées sur l'élaboration et la révision de la législation, des politiques et des règlements applicables aux coopératives.

11. (1) Les gouvernements devraient faciliter l'accès des coopératives à des services d'appui en vue de les renforcer et d'améliorer leur viabilité économique et leur capacité de créer des emplois et de générer des revenus.

(2) Lorsque cela est possible, ces services devraient inclure ce qui suit:

- a) programmes de mise en valeur des ressources humaines;
- b) recherche et conseil en gestion;
- c) accès au financement et à l'investissement;
- d) comptabilité et audit;
- e) information en matière de gestion;
- f) information et relations publiques;
- g) conseil sur les technologies et innovations;
- h) conseils juridiques et fiscaux;

- i) stödtjänster för marknadsföring, och
- j) övriga stödtjänster enligt behov.

(3) Regeringarna bör främja dylika stödtjänster. Kooperativen och de kooperativa organisationerna bör uppmuntras till att delta i organiseringen och administrationen av tjänsterna samt till att vid behov och i mån av möjlighet delta i finansieringen av dem.

(4) Regeringarna bör bli medvetna om kooperativens och de kooperativa organisationernas betydelse och utveckla tillbörliga åtgärder som främjar bildandet av kooperativ och stärker deras ställning både nationellt och regionalt.

12. Regeringarna bör vid behov vidta åtgärder för att möjliggöra finansiering av och kredit för kooperativens investeringar. Dessa åtgärder bör särskilt syfta till att

a) främja utbudet på lån och annan finansiering,

b) förenkla administrativa förfaranden, underlätta kooperativens möjligheter att rätta till eventuella kapitalunderskott och sänka kostnaderna till följd av upptagning av lån,

c) främja självständiga finansiella arrangemang avsedda för kooperativ, inbegripet spar- och kreditkooperativ samt kooperativa banker och försäkringsbolag, och

d) stöda svagare grupper genom specialåtgärder.

13. För att främja Kooperation bör regeringarna skapa sådana förhållanden som främjar tekniska, kommersiella och finansiella kontakter mellan alla typer av kooperativ, vilka syftar till att underlätta utbyte av erfarenheter samt delning av riskerna och behållningen.

IV. ARBETSGIVAR- OCH ARBETSTAGARORGANISATIONERNAS OCH DE KOOPERATIVA ORGANISATIONERNAS ROLL OCH FÖRHÅLLANDENA MELLAN DEM

14. Arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna bör tillsammans med de kooperativa organisationerna sträva efter att på olika

- i) services d'appui à la commercialisation;
- j) autres services d'appui le cas échéant.

(3) Les gouvernements devraient faciliter la mise en place de ces services d'appui. Les coopératives et leurs organisations devraient être encouragées à participer à l'organisation et à la gestion de ces services et, lorsque cela est possible et approprié, à les financer.

(4) Les gouvernements devraient reconnaître le rôle des coopératives et de leurs organisations en développant des instruments appropriés destinés à créer et à renforcer les coopératives aux niveaux local et national.

12. Les gouvernements devraient adopter, le cas échéant, des mesures pour faciliter l'accès des coopératives au financement de leurs investissements et au crédit. Ces mesures devraient notamment:

a) permettre l'accès aux prêts et autres sources de financement;

b) simplifier les procédures administratives, remédier à tout niveau inadéquat de capitaux des coopératives et diminuer le coût des transactions de crédit;

c) favoriser un système autonome de financement des coopératives, y compris les coopératives d'épargne et de crédit, les banques coopératives et les coopératives d'assurances;

d) prévoir des dispositions particulières pour des groupes défavorisés.

13. Pour la promotion du mouvement coopératif, les gouvernements devraient encourager des conditions favorisant le développement de liens techniques, commerciaux et financiers entre toutes les formes de coopératives afin de faciliter les échanges d'expériences et le partage des risques et bénéfices.

IV. RÔLE DES ORGANISATIONS D'EMPLOYEURS ET DE TRAVAILLEURS ET DES ORGANISATIONS COOPÉRATIVES ET RELATIONS ENTRE ELLES

14. Les organisations d'employeurs et de travailleurs, reconnaissant l'importance des coopératives dans la réalisation des objec-

sätt främja Kooperation och erkänna dess betydelse när det gäller att uppnå målen för en hållbar utveckling.

15. Arbetsgivarorganisationerna bör vid behov överväga möjligheten att som medlemmar godkänna sådana kooperativ som önskar bli medlemmar och erbjuda dem tillbörliga stödtjänster på samma villkor som sina övriga medlemmar.

16. Arbetstagarorganisationerna bör uppmuntras till att

a) vägleda och bistå kooperativens arbetstagarare att ansluta sig till arbetstagarorganisationerna,

b) bistå sina medlemmar i att bilda kooperativ som har som mål att främja tillgången på råvaror och basservice,

c) på det lokala, nationella och internationella planet delta i kommittéer och arbetsgrupper som behandlar sådana ekonomiska frågor och samhällsfrågor som påverkar kooperativen,

d) bistå och delta i bildandet av nya kooperativ för skapande och bevarande av arbetstillfällen, inbegripet situationer där nedläggning av företag övervägs,

e) understödja och delta i sådana program för kooperativ som syftar till att höja kooperativens produktivitet,

f) främja lika möjligheter i kooperativen,

g) uppmuntra kooperativens arbetande medlemmar till att använda sig av sina rättigheter, och

h) vidta andra åtgärder för att främja Kooperation, vilka omfattar undervisning och utbildning.

17. Kooperativen och de organisationer som företräder dem bör uppmuntras till att

a) upprätta aktiva relationer till arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna och till vederbörande statliga organisationer och medborgarorganisationernas kooperativ i syfte att skapa gynnsamma utvecklingsförutsättningar för kooperativen,

b) administrera egna stödtjänster och delta i finansieringen av dem,

tifs de développement durable, devraient rechercher, en accord avec les organisations coopératives, des voies et moyens de promotion des coopératives.

15. Les organisations d'employeurs devraient envisager, lorsque cela est approprié, d'élargir l'adhésion aux coopératives qui souhaitent devenir membres et leur fournir des services d'appui adéquats aux mêmes conditions que celles applicables aux autres membres.

16. Les organisations de travailleurs devraient être encouragées à:

a) conseiller et assister les travailleurs des coopératives dans l'adhésion à des organisations de travailleurs;

b) aider leurs membres à créer des coopératives, y compris dans le but de faciliter l'accès aux biens et services de première nécessité;

c) participer à des commissions et groupes de travail aux niveaux local, national et international qui traitent de sujets d'ordre économique et social ayant un impact sur les coopératives;

d) aider et participer à la constitution de nouvelles coopératives en vue de la création ou du maintien de l'emploi, y compris lorsque des fermetures d'entreprises sont envisagées;

e) aider et participer à des programmes destinés aux coopératives, qui visent à améliorer leur productivité;

f) promouvoir l'égalité de chances dans les coopératives;

g) promouvoir l'exercice des droits des travailleurs associés des coopératives;

h) entreprendre toute autre activité pour la promotion des coopératives, y compris les activités d'éducation et de formation.

17. Les coopératives et les organisations les représentant devraient être encouragées à:

a) établir une relation active avec les organisations d'employeurs et de travailleurs et avec les organismes gouvernementaux et non gouvernementaux compétents en vue de créer un climat favorable au développement des coopératives;

b) gérer leurs propres services d'appui et contribuer à leur financement;

- c) erbjuda sina medlemskooperativ kommersiella och finansiella tjänster,
- d) investera i och främja utveckling av sina medlemmars, arbetstagares och företagsledares mänskliga resurser,
- e) främja vidareutvecklingen av nationella och internationella kooperativa organisationer samt anslutningen till dem,
- f) företräda den nationella kooperativa rörelsen i samband med internationellt umgänge, och
- g) vidta alla sådana åtgärder som främjar Kooperation.

V. INTERNATIONELLT SAMARBETE

18. Internationellt samarbete bör främjas

- a) genom utbyte av information om åtgärder och program som visat sig vara effektiva när det gäller att främja sysselsättning och öka förtjänstmöjligheterna för kooperativens medlemmar,
- b) genom uppmuntran och främjande av sådana relationer mellan nationella och internationella organ och institut som syftar till att vidareutveckla Kooperation och möjliggöra
 - (i) personalutbyte samt utbyte av idéer, utbildningsmaterial och studiematerial, undervisningsmetoder och källlitteratur som hänför sig till området,
 - (ii) sammanställning och utnyttjandet av forskningsmaterial och annan information om kooperativ och deras utveckling,
 - (iii) bildandet av sammanslutningar och internationella partnerskap mellan kooperativ,
 - (iv) främjande och skydd av kooperativa värderingar och principer, och
 - (v) kommersiella relationer mellan kooperativ,
- c) genom att kooperativen erbjuds möjlighet att utnyttja nationell och internationell kunskap som gäller sådana omständigheter som marknaden, lagstiftningen, utbildningssystemen och utbildningssätten, standarderna för tekniken och produkterna, och
- d) genom att, om det är befogat och möj-

- c) fournir des services commerciaux et financiers aux coopératives affiliées;
- d) favoriser et investir dans la mise en valeur des ressources humaines de leurs adhérents, travailleurs et gestionnaires;
- e) favoriser le développement des organisations nationales et internationales et l'adhésion à celles-ci;
- f) représenter le mouvement coopératif national au niveau international;
- g) entreprendre toute autre activité pour la promotion des coopératives.

V. COOPÉRATION INTERNATIONALE

18. La coopération internationale devrait être facilitée par le biais de:

- a) l'échange d'informations sur les politiques et programmes qui se sont révélés efficaces pour créer des emplois et générer des revenus pour les adhérents des coopératives;
- b) l'encouragement et la promotion des relations entre les institutions et organismes nationaux et internationaux impliqués dans le développement des coopératives pour permettre:
 - (i) des échanges de personnel et d'idées, de matériel éducatif et de formation, de méthodologies et de matériel de référence;
 - (ii) la compilation et l'utilisation du matériel de recherche et d'autres données sur les coopératives et leur développement;
 - (iii) l'établissement d'alliances et de partenariats internationaux entre les coopératives;
 - (iv) la promotion et la protection des valeurs et principes coopératifs;
 - (v) l'établissement de relations commerciales entre les coopératives;
- c) l'accès des coopératives aux données nationales et internationales telles que l'information sur les marchés, la législation, les méthodes et techniques de formation, la technologie et les normes de produits;
- d) l'élaboration, lorsque cela est possible

ligt, i samarbete med kooperativen och vederbörande arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer utveckla gemensamma regionala och internationella anvisningar och lagstiftning som syftar till att stöda kooperativen på det regionala och det internationella planet.

et justifié, et en consultation avec les coopératives et les organisations d'employeurs et de travailleurs concernées, de directives et de législations régionales et internationales communes favorables aux coopératives.

VI. SLUTBESTÄMMELSE

19. Denna rekommendation ersätter 1966 års rekommendation gällande kooperativens betydelse i utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling.

VI. DISPOSITION FINALE

19. La présente recommandation révisé et remplace la recommandation sur les coopératives (pays en voie de développement), 1966.

BILAGA

Utdrag ur den förklaring av den kooperativa identiteten som Internationella Kooperativa Alliansen antog vid sin allmänna konferens 1995

De kooperativa principerna är riktlinjer för hur värderingarna bör omsättas i praktiken.

Frivilligt och öppet medlemskap

Kooperativen är frivilliga organisationer som utan diskriminering på grund av kön, social ställning, ras, politiska åsikter eller religiös övertygelse är öppna för alla som kan nyttja kooperativets tjänster och är beredda att fullfölja de förpliktelser som följer av medlemskapet.

Demokratisk medlemsförvaltning

Kooperativen är demokratiska organisationer som styrs av medlemmarna. De medlemmar som aktivt deltar i beslutsfattandet bestämmer om linjerna för kooperativens verksamhet. De män och kvinnor som är förtroendevalda ansvarar för sin verksamhet

ANNEXE

Extrait de la Déclaration sur l'identité coopérative adoptée par l'Assemblée générale de l'Alliance coopérative internationale en 1995

Les principes coopératifs constituent les lignes directrices qui permettent aux coopératives de mettre leurs valeurs en pratique.

Adhésion volontaire et ouverte à tous

Les coopératives sont des organisations fondées sur le volontariat et ouvertes à toutes les personnes aptes à utiliser leurs services et déterminées à prendre leurs responsabilités en tant que membres, et ce sans discrimination fondée sur le sexe, l'origine sociale, la race, l'allégeance politique ou la religion.

Pouvoir démocratique exercé par les membres

Les coopératives sont des organisations démocratiques dirigées par leurs membres qui participent activement à l'établissement des politiques et à la prise de décisions. Les hommes et les femmes élus comme représentants des membres sont respon-

inför medlemmarna. Medlemmarna i grundkooperativ har lika rösträtt (en medlem/en röst). Även i kooperativ av andra grader har förvaltningen ordnats demokratiskt.

Medlemmarnas ekonomiska deltagande

Medlemmarna deltar likvärdigt och rättvist i utökningen av kooperativets kapital och besitter det demokratiskt. I allmänhet är åtminstone en del av kapitalet kooperativets egendom.

Medlemmarna får i allmänhet bara begränsad ränta eller ingen ränta alls på den insats som medlemskapet förutsätter. Medlemmarna anvisar överskottet till ett av följande ändamål eller flera: utveckling av kooperativet genom att om möjligt bilda åtminstone partiellt odelade fonder, förmåner för medlemmarna i förhållande till de tjänster de begagnar eller stödjande av någon annan verksamhet som medlemmarna godkänner.

Självständighet och oberoende

Kooperativen är självständiga organisationer som styrs av medlemmarna och baserar sig på verksamhet i egen regi. Eventuella avtal med andra organisationer, inbegripet statsmakten, ingås eller kapital utifrån skaffas utan att medlemmarnas demokratiska förvaltning eller kooperativets självständighet äventyras.

Utbildning, praktik och information

Kooperativen erbjuder sina medlemmar, de förtroendevalda, företagsledningen och de anställda möjlighet till utbildning och praktik för att genomföra effektiv medverkan i syfte att utveckla kooperativet. För den breda allmänheten samt i synnerhet för ungdomar och opinionsbildare vittnar kooperativen om kooperativens karaktär och fördelarna med den.

sables devant eux. Dans les coopératives de premier niveau, les membres ont des droits de vote égaux (en vertu de la règle - un membre, une voix) et les coopératives d'autres niveaux sont aussi organisées de manière démocratique.

Participation économique des membres

Les membres contribuent de manière équitable au capital de leurs coopératives et en ont démocratiquement le contrôle. Une partie au moins de ce capital est habituellement la propriété commune de la coopérative.

Les membres ne bénéficient habituellement que d'une rémunération limitée du capital souscrit comme condition de leur adhésion. Les membres affectent les excédents à tout ou partie des objectifs suivants: le développement de leur coopérative, éventuellement par la dotation de réserves dont une partie au moins est impartageable, des ristournes aux membres en proportion de leurs transactions avec la coopérative et le soutien d'autres activités approuvées par les membres.

Autonomie et indépendance

Les coopératives sont des organisations autonomes d'entraide, gérées par leurs membres. La conclusion d'accords avec d'autres organisations, y compris des gouvernements, ou la recherche de fonds à partir de sources extérieures, doit se faire dans des conditions qui préservent le pouvoir démocratique des membres et maintiennent l'indépendance de leur coopérative.

Education, formation et information

Les coopératives fournissent à leurs membres, leurs dirigeants élus, leurs gestionnaires et leurs employés l'éducation et la formation requises pour pouvoir contribuer effectivement au développement de leur coopérative. Elles informent le grand public, en particulier les jeunes et les leaders d'opinion, sur la nature et les avantages de la coopération.

Samarbete mellan kooperativa föreningar

Kooperativen betjänar sina medlemmar effektivast och stärker den kooperativa rörelsen genom lokalt, regionalt, riksomfattande och internationellt samarbete.

Coopération entre les coopératives

Pour apporter un meilleur service à leurs membres et renforcer le mouvement coopératif, les coopératives uvrent ensemble au sein de structures locales, nationales, régionales et internationales.

Samhällssyn

På det sätt som medlemmarna beslutat verkar kooperativen till fromma för en hållbar utveckling för sina sammanslutningar.

Engagement envers la communauté

Les coopératives contribuent au développement durable de leur communauté dans le cadre d'orientations approuvées par leurs membres.